

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI**

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VE GÜZEL SANATLAR
FAKÜLTELERİ MÜZİK BÖLÜMÜ FLÜT
ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKAL GELİŞİMİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

**Hazırlayan
Ümran Ezgi GÜLEKEN**

**Danışman
Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER**

Yüksek Lisans Tezi

**Kasım 2016
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI**

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VE GÜZEL SANATLAR
FAKÜLTELERİ MÜZİK BÖLÜMÜ FLÜT
ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKAL GELİŞİMİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Hazırlayan
Ümran Ezgi GÜLEKEN**

**Danışman
Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER**

**Kasım 2016
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Ümran Ezgi GÜLEKEN

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Flüt Öğrencilerinin Müzikal Gelişimini Etkileyen Faktörler” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Ümran Ezgi GÜLEKEN

Danışman

Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER

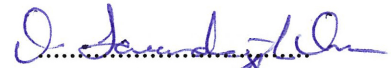
Müzik Anasanat Dalı Başkanı
Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER

Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER danışmanlığında Ümran Ezgi Güleken tarafından hazırlanan “**Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Flüt Öğrencilerinin Müzikal Gelişimini Etkileyen Faktörler**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

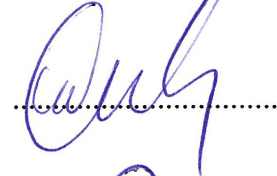
11/10/2016

JÜRİ:**İmza**

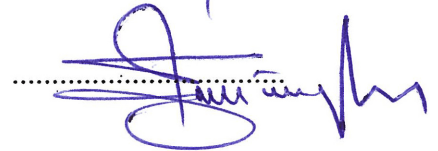
Danışman : Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER

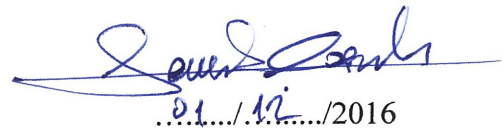
Üye : Prof. Dr. M. Hilmi BULUT

Üye : Yrd. Doç. Dr. Levent DEĞİRMENCİOĞLU

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 20/10/2016 tarih ve 2016/28 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

.../.../2016

Yrd. Doç. Dr. Levent ÇORUH

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ/ TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı belirlememde bana destek olan, kaybettiğim ama hep yanımda hissettiğim değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Afşın ÖNER'e, bana sabırla, sevgisiyle, bilgisiyle yön veren çok değerli danışman hocam Prof. Dr. Oya LEVENDOĞLU ÖNER başta olmak üzere, değerli birikimleri ile çalışmaya katılmayı kabul eden tüm eğitimcilere, tezin hazırlanma aşamasında desteğini esirgemeyen dostlarım Esin Şen'e ve Ayşenur Yılmaz'a, yaptığım her işte bana inanan ve hep arkamda olan canım annem Oya Ercil'e ve bana çok emekleri geçen ailemin diğer fertlerine teşekkürü bir borç bilirim.

Ümran Ezgi Güleken

Kayseri, Kasım 2016

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VE GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ
MÜZİK BÖLÜMÜ FLÜT ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKAL GELİŞİMİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

Ümran Ezgi GÜLEKEN

**Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Kasım 2016
Danışman: Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER**

ÖZET

Gelişim, belli aşamalarla ilerleyen ve her bir aşamanın bir öncekinin birikimlerine dayandığı bir süreçtir. Bu aşamalar kendinden öncekine dayalı kendinden sonrakine hazırlayıcıdır. Bir bireyin müzikal gelişimi genel gelişiminden ayrı düşünülemez. Müzikal gelişim sürecini etkileyen birçok faktör vardır. Bu çalışmada ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlardan ortaöğretimde Güzel Sanatlar Liseleri ve yükseköğretimde Güzel Sanatlar Fakülteleri flüt bölümü öğrencilerinin müzikal gelişim sürecindeki faktörler araştırılmıştır.

Araştırmanın problem cümlesini “Güzel sanatlar liseleri ve güzel sanatlar fakültelerindeki flüt bölümü öğrencilerinin müzikal gelişimlerini etkileyen faktörler nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Çalışmanın alanını, İstanbul, Antalya, Kayseri ve Niğde il merkezlerindeki Güzel Sanatlar Liseleri ile Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Sivas Eğitim Fakültesi oluşturmaktadır.

Bu araştırma nitel araştırma yöntemleriyle yürütülmüştür. Veriler, flüt eğitim-öğretimi alanında görev yapan öğretmen ve öğretim elemanları ile görüşme yapılarak elde edilmiştir. Bu kapsamda veri toplama aracı olarak danışman ve araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Gerekli alan yazın taramasının ardından, geliştirilen görüşme formu uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Görüşmecilerden izin alınarak ses kaydı kullanılmış ve elde edilen veriler kodlanarak temalara dönüştürülmüştür. Bu yöntem ışığında ulaşılan bilgiler ve araştırmayla ilgili bulgular, güzel sanatlar liselerinin kuruluş amacı çerçevesinde bugünkü durumu, öğretim programının uygulanabilirliği, öğrencilerin müzik geçmişi güzel sanatlar liseleri ve güzel sanatlar fakülteleri arasındaki iletişim ve işbirliği ve kültürel doku temaları bağlamında irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Flüt Eğitimi, Öğretim Programı, Güzel sanatlar liseleri, Güzel sanatlar fakülteleri

**FACTORS WHICH AFFECTS MUSICAL DEVELOPMENT OF FINE ARTS
HIGH SCHOOL AND FLUTE DEPARTMENT STUDENTS IN FINE ARTS
FACULTY**

Ümran Ezgi GÜLEKEN
Erciyes University, Fine Arts Institute
Master Thesis, November 2016
Advisor: Prof. Dr. N. Oya LEVENDOĞLU ÖNER

ABSTRACT

Development is a process that advances with certain levels and each level leans on the previous one's accumulation. These levels leans on the previous one and each level is a preparer for the next one. Musical development of an individual cannot be thinking without his general development. There are lots of factors which affects musical development process. In this study it has been searched music development process factors of Flute department in Fine Arts High School and Flute department in Fine Arts Faculty. Problem sentence of this search is which factors affects musical development process of fine arts high schools and students of Flute department in Fine Arts Faculty. Fields of study is consist of the Fine Arts High Schools and the Faculty of Fine Arts at the city centres' of İstanbul, Antalya and Kayseri,Sivas and Niğde.

This study is made with qualitative research techniques. According to conceptual framework, the needed literature search is made from the thesis and article searches. Flute teaching programs of Fine Arts High Schools and the Faculty of Fine Arts is used at the research. The data is acquired with interweaving technique. In this respect, semi-structured interview form created by the advisor and researcher is used as a data collecting tool. The interview forms that are developed after the needed body of literature searching is prepared in the direction of experts' opinions. Voice records are used with the permission of interviewers and obtained data is turned into themes by encoding. The obtained date and indications related to this research with the light of this technique is formed by the frame of education program, the education system that is unsuitable to the cultural infrastructure, the foundation purpose of the fine arts high schools and the current situation, factors that support the students musical progress, qualifications of an educator and course hours of teaching program.

Keywords: Music Education, Instrument, Flute Education, Teaching Program, The Faculty of Fine Arts

İÇİNDEKİLER

GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VE GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ MÜZİK BÖLÜMÜ FLÜT ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKAL GELİŞİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Sayfa No

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI	ii
KABUL VE ONAY	iii
ÖNSÖZ/ TEŞEKKÜR	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri’nde Yürütülen Flüt Dersi İçerikleri.....	13
1.2. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Flüt Öğretim Programı Repertuarları.....	16

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Eğitimci Profilleri.....	22
2.2. Güzel Sanatlar Liseleri’ nin Kuruluş Amacı Çerçevesinde Bugünkü Durumu	24
2.3. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Arasındaki İletişim ve İşbirliği	26
2.4. Öğretim Programının Uygulanabilirliği.....	27

2.4.1. Ders içerikleri ve repertuar.....	27
2.4.2. Flüt öğretim programlarında yer alan ders saatleri	29
2.5. Öğrencilerin Müzik Geçmişi.....	33
2.6. Kültürel Doku	34
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	36
KAYNAKÇA	39
EKLER.....	43
ÖZGEÇMİŞ.....	47

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
GSF	: Güzel Sanatlar Fakültesi
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Vd	: Ve diğerleri
Vb	: Ve benzeri
yy	: Yüzyıl

GİRİŞ

TARİHSEL SÜREÇTE TÜRKİYE'DE FLÜT

Batı müziğinin ve Flüt eğitiminin ülkemizdeki gelişmesini Cumhuriyet öncesi dönemden başlayarak incelemek ve değerlendirmek gerekir. Osmanlı İmparatorluğu'nun, Batı müziği ile tanışması gerek Avrupa ülkelerinden gelen elçiler gerekse Avrupa'daki krallar tarafından padişahlara hediye olarak gönderilen müzik toplulukları aracılığıyla olmuştur. Özellikle 18. Yüzyıldan itibaren Osmanlı'nın yüzünü Batı'ya dönmesi kültürel anlamda önemli dönüşümlere neden olmuş ve müzik sanatı bu etkiyi derinden yaşayan bir alan olarak etkisi günümüze kadar yansıyan olaylara sahne olmuştur. Batı enstrümanlarının ve flütün Osmanlı topraklarına girmesi de yine bu yüzyılın ilk yarısında yaşanan Lale Devri'yle gerçekleşmiştir. Bu konudaki en çarpıcı örnek, dönemin padişahı III. Ahmed'in, Fransız elçisi Pierre Puchot vasıtasıyla, flüt virtüözü Gabriel Buffardin'i resital vermesi için saraya davet etmesidir. Geç Barok döneminin en başarılı flüt virtüözü olan Buffardin,1713 yılında verdiği bu resitalden sonra, saraya bir de flüt hediye etmiştir (Baydar, 2010 :49).

III. Selim dönemi ise (1789–1807) müzikal açıdan da Avrupa'ya ilk önemli yaklaşımın gerçekleştirildiği dönem olmuştur. Hem geleneğe yeni bir soluk kazandırılması, hem de yeni öğelerin saray müziğine katılması açısından, batılılaşma hareketleri Sultan Selim dönemiyle birlikte yükselişe geçmiştir (Berker, 1985: 157). Fransa'dan Piyano ve Arp virtüözlerini ve birçok operet topluluklarını saraya davet eden Sultan Selim'in döneminde müzikte gözlenen yoğun batılılaşma sürecine rağmen geleneksel müzik kurumu olan mehterhaneler faaliyetlerine devam etmekte ve mehter takımında yer alan sazandelerin müzik eğitimi bu kurumlarda sürmekteydi.

Sultan Selim döneminde Osmanlı'nın Batı'ya yüzünü dönmesiyle birlikte başlayan, hem çeşitli formlarda hem müzik topluluklarında hem de müzik

politikasındaki ciddi dönüşümler II.Mahmut (1808-1839) dönemiyle birlikte doruk noktasına ulaşmıştır. Bu dönemle birlikte yozlaşan Yeniçeri Ocağı kaldırılmış (Vaka-i Hayriye) böylelikle mehterhanelerin da işleyişine son verilmiştir. Mehterhane yerine, II. Mahmut'un radikal devrimiyle birlikte, saltanat ve hilafeti temsil etme misyonu yüklenmiş, "Avrupalı" bir müzik kurumu olan Muzika-ı Humayun 1827 yılında batı örneğiyle oluşturulmuş ve askeri müzik eğitim ve icra kurumu olarak bir bando kimliği ile kurulmuştur (Öztürk,2014:3). Gülay Karamahmutoğlu Tanzimat Dönemi Müzik isimli çalışmasında Muzika-ı Humayun'un kuruluşunu ve gelişimini şu şekilde anlatmıştır:

Muzika-yı Hümâyun ilk olarak bir bando vasfı ile kurulmuşsa da daha sonra kadrosunu geliştirmiş, bünyesinde bandonun dışında 1840'lı yıllarda küçük yaylı çalgı toplulukları oluşturulmaya başlanmıştır. Askerî müziğin dışındaki türlere de yönelmesi neticesinde teşkilât bir konservatuvar niteliğini kazanmaya başlamıştır. Sarayın teşkilâtında daha önceleri var olan; dinî, resmî ve özel vazifelerde ananevi bir biçimde ilgisi bulunan Müezzinân, Fasıl Takımı, Orkestra gibi bölümlerle birleştirilmiş olan Muzika-yı Hümâyun, daha sonra Tiyatro, Orta Oyunu, cambazlık, hokkabazlık, koro, Karagöz, kukla ve hattâ Opera ile Operet gibi bölümleri bünyesine katarak, genişlemiş ve özel bir eğitim teşkilâtı olmuştur. O dönemde İstanbul'a gelen opera kumpanyalarının sergiledikleri operalara eşlik eden orkestra da Muzika-yı Hümâyun'daki gençlerden kurulu bir saray orkestrasıydı (Karamahmutoğlu, 1999 :630).

Kadrosunda flütün de olduğu Muzika-i Humayun'un şefliğine öncelikle Fransız Manguel ve ardından İtalyan Guiseppe Donizetti (şeflik dönemi:1828-1856) getirilmiş, kurum zamanla saraydaki bütün müzik çalışmalarını bünyesinde toplayan bir okul haline gelmiştir. Donizetti öncelikle o dönemde Osmanlı'da kullanılan Hamparsum nota sistemini öğrenmiş ve bu sistemde kullanılan seslerin Batı müziğindeki notalarını çıkarmış ve böylelikle Muzika-i Humayun'daki öğrencilere Batı müziği sistemini öğreterek, ülkemizdeki ilk uygulamasını gerçekleştirmiştir. (Toker ve Özden, 2013:115). Donizetti Paşa daha sonra çalgı icrasına yönelik eğitimleri de devreye sokmuştur. Bu kurum aynı zamanda Osmanlı'daki müzik modernleşmesi sürecinin altyapısını da oluşturmuştur.

Batı müziğinin yükselen değer olarak görülmeye başlandığı bu dönemde Donizetti Paşa'nın vefatıyla birlikte bandonun başına Guatelli Paşa geçmiştir. Çok değerli bir besteci ve deneyimli bir şef olan Guatelli Paşa'nın yetiştirdiği sanatçılardan klarnetçi Mehmet Ali Bey,1875 yılında saray bandosunun başına geçmiş ve yönetimindeki (içinde on adet flüt ve iki piccolo'nun da bulunduğu) altmış kişilik saray bandosu uzun

yıllar saray hizmetinde bulunmuştur. II. Abdülhamit'le beraber (1876 – 1909) zamanın tanınmış kişileri olarak isim yapan müzisyenlerin en önemlilerinden biri de Türkiye'nin ilk flüt virtüözü olan Saffet Atabinen'dir. (1858 –1939) Saffet Bey, on iki yaşındayken A. Roberti'den ilk flüt derslerini almıştır. Sultan Abdülhamit tahta geçtiğinde saray orkestrasının I. flütçüsü olmuş, daha sonra ise padişah tarafından Fransa'ya (Paris Konservatuvarına) gönderilmiştir. Burada tanınmış flütçülerden Altes tarafından dinlenmiş, çalgısındaki becerisi büyük takdirle karşılanmıştır. Altes tarafından flüt üzerinde ders almaya ihtiyacı bulunmadığı kendisine bildirilen Saffet Atabinen devrin flüt virtüözü olmuş, birçok beste yapmış ve uzun yıllar bandoda görev almış, sonraki yıllarda Muzika-ı Humayun'un yöneticiliğini yapmıştır(Gazimihal, 1955:117). Bu dönemde tanınmış diğer flüt sanatçılarına örnek verecek olursak; Miliyaço Efendi, Sol Kolağası (İtalyan) ve Vensan (Fransız), Çelentano Efendi (Piccolocu)'dir. 1908'de Meşrutiyetin ilanı ile saray mızıkası da tekrar canlanmış, klarnetçi Zati Bey, flütçü Nazım Bey (aynı zamanda bona öğretmeni) Faik Bey gibi yüksek rütbeli mızıka subayları değerli hizmetlerde bulunmuşlardır. Osmanlı'da bu devirde mi bemol flüt, fifre bemol ve piccolo bandoda ve orkestrada kullanılan çalgılardandır. O sırada Avrupa'da flütün yapısı değiştirilmiş ve Boehm sistemine geçiş yapılmıştır. Alman flütçü Theobald Boehm günümüzde de kullanılan bu sistemi 19. Yüzyılın ortalarında keşfetmiş, ses niteliğinin artması ve tam bir entonasyon sağlanabilmesi için deliklerin akustik açısından doğru konuma yerleştirilip, bu deliklerin kapaklar, yaylar ve miller vasıtasıyla kontrol edilmesini sağlayan “Boehm Sistemi”ni geliştirmiştir (Kurtaslan, 2004: 2).Boehm Sistemli flüt, Osmanlı topraklarına o sırada Paris Konservatuvarı'ndaki eğitimini tamamlayan Saffet Atabinen sayesinde girmiş, aynı anda Fransız ekolüne geçilmiş, böylece flüt eğitimi gelişerek devam etmiştir.

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte, her alanda olduğu gibi müzik politikalarında da köklü değişimler olmuştur. Bu nedenle, Cumhuriyet dönemindeki Flüt eğitimi sürecini doğru değerlendirmek açısından öncelikle bu dönemin devlet anlayışına paralel gelişen müzik politikalarına değinmek gerekir. Bu dönemin inkılapçı ve reformist devlet politikalarına müzik de dahil edilmiştir. Dönemin müzik politikalarındaki temel düşünce; uygarlığın simgesi olarak kabul gören Avrupa müziği ile Türk toplumunun müzik kültürünün çok değerli materyallerini harmanlayarak çağdaş bir Türk müziği oluşturmaktır. “Modernleşme süreci” olarak değerlendirilebilecek bu dönemde Osmanlı

dönemi aydınlarının geleneksel müziğe ait unsurları ve ülkenin sanat mirasını eleştirdikleri görülmektedir (Aksoy, 2014 :5).

Bu alanda görüşleri benimsenen ve Türk'çülük akımının temsilcilerinden olan bu aydınların başında Necip Asım gelmektedir. Necip Asım, Türk dili ve Türk tarihi alanında birçok eser veren değerli bir yazardır fakat müzikle ilgili birçok yazısı bulunmasına rağmen müzisyen değildir ve hatta 1896 yılında Malumat dergisindeki bir yazısında müzik hakkında hiçbir bilgisi ve merakı olmadığı için kütüphanesinde müziğe özel kitap veya eserlerin bulunmadığını da bizzat kendisi itiraf etmiştir. Yine de Türkolog-yazar sıfatıyla müzik hakkındaki görüşlerini yazmadan edemeyen Necip Asım Türk Müziği'nin üç ana başlığa ayrıldığını iddia etmektedir. Bunlar; Şark, Garp ve Halk Müzikleridir. O'na göre Şark müziği artık milli müzik değildir ve değerini kaybetmektedir. Halk müziği kültürü, Garp müziği ise yeni medeniyeti temsil ettiğinden, bu ikisinin sentezlenmesinden doğan müziğin Avrupalı bir milli müzik olduğu görüşündedir (Arslan, 2009 :39).

Necip Asım ile benzer ama içerik açısından biraz daha yumuşak bir söyleme sahip, Cumhuriyet döneminin değerli toplumbilimcilerinden Ziya Gökalp'in, "milli musiki" olarak nitelendirdiği müzik politikası, ileride Atatürk'ün Türk müzik devriminin kaynağı olma özelliği taşımakta ve buna bağlı olarak Türkiye'deki flüt müziğinin de kaderini belirlemektedir. Bu ideolojiye göre geleneksel yapıdaki Türk müziği Arap, Bizans ve Fars kültürlerinin etkisiyle oluşmuştur ve bu nedenle de Türk kimliğini yansıtmaktan uzaktır, yeni dönemin Türk müziği, Cumhuriyet'in coşkusunu yansıtır karakterde ve halk türkülerinin saf ezgilerini kullanarak ortaya çıkmalıdır. Halk ezgilerinin Avrupa müziğinin armoni kurallarıyla harmanlamasından doğacak bu yeni müzik, ülkenin yeni kimliğinin önemli bir unsuru haline gelmiştir.

Gökalp'in "Türkçülüğün Esasları" adlı kitabında bahsedilen bu konuları dört maddede toplamak mümkündür.

- 1) Ülkedeki müzik türleri hakkında bir değerlendirme ve sınıflama yaparak, Doğu ve Batı müziklerinin köklerini Yunan müziğinden aldığı görüşü.
- 2) Yunan müziğindeki çeyrek seslerin doğallıktan uzak ve tekdüzelik yaratan sesler olması. Bu sebeple ortaya çıkan hataların ortaçağ Avrupası Opera kuruluşu tarafından

düzeltilerek, armoni eklenmesi görüşü. ayrıca Ortodoks, Ermeni, Keldâni ve Süryani kiliseleri ve Yahudi sinagogunun da yaptıkları müziği Yunan'dan alması ve Osmanlı'da böylece varlık gösteren müziğin isminin "Osmanlı milletler topluluğu musikisi" olmasının uygunluğu görüşü.

3) Doğu müziğinin çeyrek sesleri hala koruduğu, böylece armoniden yoksun olduğu görüşü.

4) Halk müziğinin milli kültürümüzün, Batı müziğinin de yeni medeniyetimizin müziği olduğu ve milli müziğin de Halk müziği ile Batı müziğinin birleşmesinden doğacağı görüşüdür (Gökalp, 2015:75).

Yine aynı kitapta bu görüşe ek olarak; halk müziği ezgilerini derleyip, Batı müziği teknikleriyle armonize ederek, Avrupalı ve milli müzik oluşturulması görüşü de yine Necip Asım'ın görüşleriyle birebir aynıdır.

O dönem Necip Asım ve Ziya Gökalp'in bu görüşlerini destekleyen birçok aydın bulunmaktaydı. Birkaçına örnek vermek gerekirse: Mahmut Ragıp Gazimihal, H. Bedii Yönetken. C.Reşit Rey, Adnan Saygun, Türk Beşleri'nin tüm üyeleri, Fatih Rıfki, Ahmet Cevdet, Hasan Ali Yücel gibi isimler de bu fikirleri desteklemişlerdir (Çavdaroğlu, 2008).

Bu görüşler, günümüzdeki ilk müzik okullarının yapılanmasını da etkilemiş ve Cumhuriyet döneminden günümüze kadar uzanacak dönüşümlerin de başlangıcı olmuştur. Cumhuriyetle birlikte karşımıza çıkan ilk müzik eğitim kurumu, İstanbul Belediye Konservatuarı'dır. Bu kurum, 1917 yılında "Darülelhan" adıyla, Türk müziği eğitimi vermek amacıyla kurulmuştur. 1. Dünya Savaşı'nın bunalımlı günlerinde faaliyet göstermeye çalışmış fakat başarılı olamamıştır. Cumhuriyet'in kurulmasından sonra Doğu ve Batı müziği olarak iki bölüme ayrılmış ve nihayetinde 1926 yılında Batı Müziği Konservatuarına dönüşmüştür. 1944 yılında ise tekrardan Türk Müziği eğitimi vermeye başlamıştır. Ülkemizin ilk folklor derleme çalışmaları bu kurumda başlamıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nin müzik eğitimi alanındaki en önemli kurumlarından bir diğeri de Musiki Muallim Mektebi'dir. Bu kurum 1 Kasım 1924'te Ankara'da, müzik öğretmeni yetiştirmek ve müzik araştırmaları yapmak amacıyla açılmış, okulun

müdürlüğüne besteci ve orkestra şefi Zeki Üngör atanmıştır. Okulda eğitim vermek üzere Cumhurbaşkanlığı Orkestrası ve Bando üyeleri getirilmiş ve eğitimin Batı metot ve teknikleriyle ilerletilmesi uygun görülmüştür. Okulun 1925 yılında yayınlanan talimathanesinde flütün zorunlu çalgılardan biri olduğu belirtilmiştir (Çimen, 2004). 1926 yılından itibaren Avrupa'ya öğrenci göndermeye başlayan kurumun 1930'dan sonraki eğitimci kadrosunu Avrupa'da yetişen bu öğrenciler oluşturmuştur. Bu dönemde Avrupaya giderek müzik eğitimi alan müzikçilerimiz, ulusal müziğimizi oluşturma amacına yönelik, Türk Halk Müziği ezgilerine ve motiflerine uygun yeni Türk Müziği armonisinin kurallarını ortaya koyan çalışmalar ve buna uygun besteler üreterek, yeni bir ekol çabası içine girmeye başlamışlardır. Fakat çabaları uzun sürememiştir.1934'te çıkan Milli Musiki ve Temsil Akademisi Teşkilât Kanunu'yla beraber, Musiki Muallim Mektebi' nin, Filarmonik Orkestra ve Temsil Bölümlerinden oluşan bir Akademi olması gerektiği düşünülmüş fakat yeterli altyapının olmaması nedeniyle bu yasa uygulamaya konamamış ve Musiki Muallim Mektebi kapatılmıştır. Bu kurum Ankara Devlet Konservatuvarının da zemini olmuştur. Musiki Muallim Mektebi'nin yalnızca sanatçı yetiştiren bu kuruma dönüştürülmesi, müzik öğretmeni yetiştirilen bir kurumun eksikliğini doğurmuş, bu eksikliğin tamamlanabilmesi adına 1937-1938 eğitim yılında Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi açılmıştır. Bu kurum 1937 yılından 1969 yılına kadar müzik öğretmeni yetiştiren tek kurum olarak görev yapmıştır. 1969 yılından itibaren ise bu kurumu İstanbul, İzmir ve Bursa takip etmiştir. (Uçan, 1994:40).

Musiki Muallim Mektebi ile başlayan ve devam eden süreçte açılan bu okullar ve devlet politikalarının da desteği ile sanata ağırlık verilmesine yönelik fikirler ve gelişimler Güzel Sanatlar Liseleri' nin de doğuşunu hazırlamıştır.

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Kuruluşu

Bu bilgiler sanat eğitimcisi Hüseyin Kılıçkan'ın senaryosunu yazıp yönettiği ve Marmara Üniversitesi Öğretim Görevlisi Tuğçem Kar'ın sunduğu Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Kuruluş Belgeseli'nden aktarılmıştır.

Güzel Sanatlar Liseleri'nin oluşumuna neden olan ilk adım 1947 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü'ne bağlı Resim ve Müzik Semineri'nin açılışıdır. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Reşat Şemsettin Sirer(1903-1953) tarafından açılan, ülkemizin sanat

eğitimi adına en değerli girişimi olan bu okulun kuruluş amacı, Türkiye'nin belli yörelerinden seçilen öğrencilere ortaokuldan sonra beş yıl boyunca resim ve müzik ağırlıklı eğitim verip, sanat eğitimcisi olmalarını sağlamaktı. Okula ücretsiz ve yatılı olarak alınan öğrenciler, tarih öğretmenini Niyazi Akşit yönetiminde Beşiktaş Yıldız Yokuşu'ndaki Tarihi Muzıka-i Humayun binasında öğretime başlamışlardır ve sanat eğitiminin yanında kültür dersleri de almışlardır. Bir yıl sonra Milli Eğitim Bakanı değişmiş ve yeni atanan Milli Eğitim Bakanı Tahsin Ballıoğlu, büyük emek ve ideallerle açılan bu kurumu tasarruf etmek gerekçesiyle kapatmıştır. Fakat kapatılan kurumda kazanılan arkadaşlık, bütünlük devam etmiş, Resim ve Müzik sevgisinin büyüklüğü Seminer'li Öğrenciler Derneği' ni oluşturmuştur. Bu öğrenciler gönderildikleri okullarda sanat çalışmalarını başarıyla sürdürmüşler ve Öğretmen Okulu'nu da başarıyla bitirmişlerdir. Okullarıyla aynı anda kapatılan Gazi Eğitim Enstitüsü'nün tekrar açılması için çaba sarf etmişlerdir. 1950 yılının Mayıs ayında Milli Eğitim Bakanı Avni Basman öğrencilerin isteklerini uygun bularak, Enstitü'nün Resim ve Müzik bölümlerini aynı yıl yeniden açmıştır. Yetenek sınavlarını başarıyla geçen öğrenciler bu bölümlerin de ilk öğrencileri ve ilk mezunları olmuşlar ve çeşitli üniversite, konservatuvar ve sanat okullarında görev almışlardır. Seminer'li öğrenciler mezun olduktan sonra her yıl toplanarak, çalıştıkları sanat okullarının değerlendirmesini yapmışlardır. Bu toplantılara Öğretmen Okulu'ndan arkadaşları olan Avni Akyol da katılmış ve desteklemiştir.

1989 yılında Avni Akyol'un Milli Eğitim Bakanı olmasından üç ay sonra İstanbul'da yapılan danışma toplantısında Resim ve Müzik Semineri'nin yeniden açılması gündeme getirilmiştir ve Bakan bu kurumların yeniden açılmasını uygun bularak zamanın İstanbul İl Eğitim Müdürü şener Birsöz ve sanat eğitimcisi Hüseyin Kılıçkan'ı görevlendirmiştir. 03.07.1989 tarihinden itibaren sanat eğitimine gönül veren eğitimciler ve Seminer mezunları birlik olmuş ve gönüllü olarak aralıksız çalışmışlardır. (Kılıçkan, 2014) (<https://www.youtube.com/watch?v=u51L8UVj6ZU>) Bu süreçte müzik ve resim alanında deneyimli eğitimciler Selahattin Evcil ve Süleyman Saim Tekcan'ın da katkıları büyük olmuştur. Bu kurumların açılması sürecini Evcil:

Birgün Avni Akyol telefon etti, görüşelim dedi. Görüştük, ne yapalım dedi. Yunanistan'da bile 148 tane müzik okulunun var olduğunu ama Türkiye'de olmadığını ilettim. Ve hemen resim bölümündeki arkadaşımızı ve eşimle beni görevlendirdi ve biz ilk temelleri Kabataş Lisesi'nde zamanın devlerini, Üniversitelerin sözcülerini topladık. 15 gün boyunca ve bir ön hazırlık yaptık. Dünyadaki metotlar nelerdir? Türkiyedeki bu sistem nasıl oturur? Ne olacaktır? 1989 yılında bunları rapor haline getirdik(Selahattin Evcil, kişisel görüşme, Mart 2013).

şeklinde ifade etmiştir.

24.07.1989 'da 17 kişilik komisyon tespit edilmiş, Kabataş Erkek Lisesi'nde toplanılmış ve okulun kuruluş amacı ve yönetmelik taslağı hazırlanmıştır. Açılacak olan ortaöğretim kurumunun adının Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olması karara bağlanmış, alınan kararlar 30.08.1989'da Avni Akyol'a sunulmuştur. Bakanlık'taki çalışmalar sürerken İstanbul'da açılacak olan okulun yer seçimi ve donanımlarıyla Avni Akyol bizzat ilgilenmiştir. Emirgan'da bulunan Behçet Kemal Çağlar Lisesi ve inşaatı bitmek üzere olan on iki derslikli ek binası, yatakhane ve yemek hanesi ilk dönem için yeterli bulunmuştur. Böylece Bakanlık 19.08.1989 tarih ve 19374 sayılı yazısıyla okulun açılmasını onaylamıştır. Sonraki aşamalarda ise binanın sanat eğitime uygun şekilde düzenlenmesine çaba harcanmıştır. Bu çalışmalara paralel olarak da ülkemizin tüm ortaokullarına yetenekli ve istekli öğrencilerin yatılı olarak alınacağı duyurulmuştur. Ve böylece yetenek sınavlarında sınavı geçen kırk dokuzu resim, kırk üçü de müzik alanındaki öğrenciler ilk dönemlerine başlamışlardır. 16.10.1989 tarihindeki açılışta, İstanbul Valisi Cahit Bayar ve seçkin bir sanatçı grubu hazır bulunmuştur. Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol, İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılış kurdelesini kesme görevini Devlet Sanatçısı Ahmet Adnan Saygun'dan rica etmiştir.

İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılışı Türk Milli Eğitim tarihindeki en hızlı gelişmiş olaylardan biridir. Bu okul ikinci öğretim yılına 30.09.1990 tarihinde daha önce öğrenci pansiyonu olan Erenköy'deki binasında devam etmiştir. Avni Akyol 1999 yılında vefat edene dek her yıl açılışlarda yapılan Resim sergisi ve konsere katılmış ve açılış konuşmasını kendisi yapmıştır. Vefat ettikten bir hafta sonra İstanbul Valiliği'nin emriyle Okulun kurucusu Avni Akyol'un adı bir vefa borcu olarak bu okula verilmiştir. Sayın Avni Akyol, Bakanlığı döneminde bu okulların Ankara, Bursa, Eskişehir, Kütahya, İzmir, Adana, Bolu, Diyarbakır, Kayseri ve Bakanlık'tan ayrılacağı hafta da Şanlıurfa'da açılması emirini vermiştir. Bugün sayıları yetmişe ulaşan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Avni Akyol'un ülkemize armağan ettiği en önemli sanat eğitimi kurumlarıdır.

Güzel Sanatlar Liseleri, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu illerde açılır. Bu okullar, ilköğretim üzerine bir yıl hazırlık sınıfı ve 4 yıl lise öğrenim süresi olan yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan ve öğrencilerini yetenek sınavıyla alan okullardır. Sanat alanının bir dalını meslek olarak seçmek isteyen ve de sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik bir eğitim içeren Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan müzik eğitimi Mesleki Sanat Eğitimi kapsamındadır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan ve 16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış değişikliklerle 2009-2010 eğitim- öğretim yılında Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden “Anadolu” ibaresi kaldırılmış ve Güzel Sanatlar ve Spor Liselerine dönüştürülmüştür. 2013-2014 eğitim-öğretim yılında ise “spor bölümü” ibaresi de kaldırılarak Güzel Sanatlar Liselerine dönüştürüldüğü görülmüştür (MEB, 2013). Günümüzde bu okulların sayıları yetmişe ulaşmıştır. Yükseköğretim kurumları olarak mesleki müzik eğitimi alanında devlet konservatuvarları, eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalları ve güzel sanatlar fakülteleri (GSF) müzik bölümleri yer almaktadır. Bu kurumlardan güzel sanatlar fakülteleri, çağdaş Türk sanat eğitiminin yükseköğretim düzeyindeki en önemli kurum ve kuruluşlarından biridir (Uçan, 1996:203).

Ülkemizde Güzel Sanatlar Fakültesi adıyla açılan ilk kurum, 1975 yılında Ege Üniversitesine bağlı olarak kurulan ve 1982 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi’ne bağlanan Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’dir (Ata, 2007:17). Müzikoloji alanında bağımsız olarak çalışmalarına başlayan ilk akademik kurum, 1976’da İzmir’de Güzel Sanatlar Fakültesi çatısı altında kurulan Müzik Bilimleri Bölümü’dür. Bu bölümün kurucusu Prof. Dr. Gültekin ORANSAY’ dır (1930–1989).

Müzik Bilimleri Bölümleri, yurdumuzun ihtiyaç duyduğu müzik bilimcisi, müzik Eğitimsi, müzik yapımcısı, kompozitör, ses ve saz sanatçısı yetiştirmek, evrensel ve milli müziğin kaynağını, tarihsel gelişimini araştırmak, bu alanda araştırma ve inceleme yapmak için gerekli yöntem ve teknikleri içeren genel kültürü kazandırma amacındadır (Yener, 2009 :5).

Güzel Sanatlar Fakülteleri sanatın alanında, özgür ve yaratıcı bireylerin yetişmesini kendisine ilke edinen, gerek görsel, gerekse işitsel alanda topluma katkıda bulunabilecek sanatçıların yetişmesinde, toplumun sanat yoluyla eğitilmesinde ve gelişmesinde rol oynayan önemli bir kurumdur. Bu kurumlarda geleceğin genç

sanatçılara her biri kendi alanında uzman eğitimciler tarafından resim, heykel, seramik, grafik tasarım ve müzik sanat dallarının eğitimleri, GSF müzik bölümlerinde ise Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği ve Klasik Batı Müziği alanlarında teorik ve uygulamaya yönelik eğitimler verilmektedir.

Gerek bu fakültelerin müzik bölümlerinde, gerekse Güzel Sanatlar Liseleri nde yer alan eğitimlerin en önemlilerinden birisi de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi bireyin, müzikal ve teorik bilgilerinin pekiştirilmesi ve geliştirilmesi açısından üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Bir çalgıyı öğrenme süreci, öğrencinin bu alandaki yeteneğini gösterebilmesi için bazı becerilerin sistematik olarak kazandırılmasından oluşmaktadır.

Bu süreçte öğrencilere doğru çalgı teknikleri öğretilmeli, çalgısına nasıl çalışması üzerinde önemle durulmalı, doğru ve etkili müzik dinleme alışkanlıkları kazandırılmalıdır. Bu sayede öğrencilerin çalgı eğitimlerine paralel olarak işitme eğitimleri gelişeceği gibi, ritm ve ton duyguları da gelişecektir (Özmenteş, 2005 :90).

Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerinde batı müziğinin seslendiriminde kullanılan çalgıların da eğitimi verilmektedir ve bu çalgıların içinde flüt de bulunmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmanın çıkış noktası on iki yaşında Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda başladığım flüt eğitimim sonrasında Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak görev almam dolayısıyla Güzel Sanatlar Lisesi flüt dalı mezunu öğrencilerimizde gözlemlediğim sorunlardır. Araştırma nitel araştırma yöntemleri ile yürütülmüştür. Çalışmanın odak noktasını görüşme kişilerinin bakış açılarının belirleyecek olması bu yöntemi seçmemizin temel nedenidir. Nitel yöntemlerle yürütülen çalışmalar, bir olguyu kişilerin bakış açısından derinlemesine incelemeyi ve ilgili sosyal yapı ve süreçleri ortaya koymayı amaçlar ve bu nedenle de sosyal bilimlerde sıkça kullanılırlar. Denzin ve Lincoln'e göre; "...nitel araştırma dünyayı görünür hale getiren bir dizi yorumlayıcı materyal uygulamalarından oluşur. Bu uygulamalar dünyayı dönüştürür. Bu uygulamalar dünyayı; alan notları, mülakatlar, konuşmalar, fotoğraflar, kayıtlar ve kendinize yazdığınız notları içeren bir

temsiller serisine dönüştürür” (aktaran Crowell, 2013:43). Kavramsal çerçeve ile ilgili olarak gerekli literatür taraması yapılmış olup, konuyla ilgili çalışmalar gözden geçirilmiştir. Araştırmada durum tespiti yapılmış olup, Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri flüt müfredatları görüşme yöntemi ile derinlemesine araştırılmaya çalışılmıştır. Briggs (1986) görüşmenin, sosyal bilimler alanında yapılan araştırmalarda kullanılan en yaygın veri toplama yöntemi olduğunu savunmakta ve bu durumun, görüşme yönteminin; bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikayetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntem olmasından kaynaklandığını belirtmektedir” (aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu kapsamda veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Gerekli literatür taramasının ardından, araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Görüşme kişilerinin seçiminde öncelikle ülke genelinde her iki kurumun da Flüt dalının bulunduğu şehirlerde görev yapan flüt öğretmenleri ve öğretim elemanları belirlenmiştir. Bu iller İstanbul, Kayseri ve Antalya’dır. Güzel Sanatlar Liseleri ile Güzel Sanatlar Fakültelerinin aynı anda bir arada bulunduğu yerlerin kısıtlı olması ve görüşme kişilerinin sayısının altı olması ilave olarak diğer Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Liselerinin flüt öğretim elemanları ile de görüşülmesi ihtiyacını doğurmuştur. Bu nedenle bu üç ile ilave olarak Sivas, Niğde ve Güzel Sanatlar Liseleri’nin Kuruluş Komisyonunda yer almış olan çok değerli müzik eğitimcisi Sn. Selahattin Evcil ile kişisel görüşme yapılmıştır. 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında yapılan görüşmeler, 2016 yılında güncellenmiştir. Görüşme süresi ortalama olarak kırk dakika sürmüştür. Görüşmecilerden izin alınarak ses kaydı kullanılmış ve elde edilen veriler kodlanarak temalara dönüştürülmüştür. Bu yöntem ışığında elde edilen veriler çalışmanın sonuç bölümünde araştırmacı tarafından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu araştırma, güzel sanatlar liseleri ve güzel sanatlar fakülteleri flüt bölümü öğrencilerinin müzikal gelişiminde ne gibi faktörlerin etkili olduğunun daha sağlıklı belirlenebilmesi açısından, eğitim görüşlerinin yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Liseleri 12. Sınıf ile Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Flüt Öğretim Programı ve Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Flüt Öğretim Programı birlikte değerlendirilerek yönlendirilmiştir.

Araştırmanın problem cümlesini; “Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri flüt bölümü öğrencilerinin müzikal gelişimine etki eden faktörler nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde Yürütülen Flüt Dersi İçerikleri

Milli Eğitim Bakanlığı'nca 2014 yılında yenilenerek yayınlanan, Güzel Sanatlar Liseleri Flüt öğretim programının 12. Sınıf içeriği incelendiğinde ilk olarak flüt ve günümüzde flüt eğitimi hakkında teorik bilgi verildiği, daha sonrasında dil ve nefes (artikülasyon) tekniklerine geçilerek üç dil tekniği, Sonorite (aralık) çalışmaları ve Vibrato tekniğinin öğrenilmesi amaçlanmaktadır. Programda 9. Sınıftan 12. Sınıfa kadar tüm majör ve minör dizilerde/gamlarda artikülasyon ve arpej çalışmalarının yapılması, kromatik dizilerde de Legato (bağlı çalma) ve Staccato (kesik kesik çalma) tekniklerinin uygulanması öngörülmektedir. Tüm bu dizilerin yanı sıra 12. Sınıf programında Segah, Hüzzam ve Saba Makamlarının ve dizilerinin öğrenilmesi hedeflenmektedir. Programda bu makamlara uygun etüdler de yer almaktadır. Güzel Sanatlar Liseleri 12. Sınıf Flüt Öğretim Programı Lento, Commodo, Vivacissimo, Prestissimo gibi hız terimleri ve çeşitlerini, Forzando, Con Forza, Molto Fortissimo, Fortepiano gürlük terim ve işaretlerini, Appassionata, Elegiaco, Espressivo, Feroce, Lontano, Misterioso gibi müzikal ifade terimlerini öğretmeyi ve Trill, Tremolo ve Grupetto gibi süsleme terim ve işaretlerini repertuardaki örneklerin çalınarak pekiştirilmesini hedeflemektedir. Programın son ünitesinde flüt müziğinde dönemler konusu işlenmekte, Barok dönem, Klasik dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem özellikleri, bestecileri, formları, eser örnekleri ve uygulamaları yer almaktadır.

Bütün bu teknik ve teorik bilgilerin yanı sıra programın son kısmında her üniteye uygun birçok etüt, solo ve eşlikli eser uygulamalarının da mevcut olduğu görülmüştür (bu eser örneklerine repertuar kısmında değinilmiştir) . Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Liseleri 12. Sınıf Flüt Öğretim Programının flütte öğrenilecek neredeyse bütün ileri teknikleri içerdiği tespit edilmiştir.

Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Flüt Öğretim Programı Ders İçeriği

Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Flüt Programının 1. Sınıf içeriği incelendiğinde ilk olarak flütün yapısı, duruş ve tutuş tekniklerinin uygulandığı görülmektedir. Hemen ardından nefesi tasarruflu kullanabilmek, sadece ağızlık ile doğru dudak pozisyonu ve nefes tekniği kullanarak ses ve hakimiyet elde etme çalışmaları, daha sonra ise flütün diğer parçalarını da takarak öğrenilmesi, nefes ve ağız-dudak tekniğinin ikinci oktav “si” sesinde korunarak temiz, parlak ve gür ses elde edilmesi, diyafram ile kısa ses çalışmaları yapılması, değişik tartım kalıplarını çalmaya yönelik teknik çalışmaların yapılması gibi diyafram nefesi ve dudak teknikleri uygulanmakta ve öğrenilen teknikleri içeren melodik etütlerin çalınması hedeflenmektedir. Bütün bu temel tekniklerin sonrasında kromatik dizi uygulamaları yer almaktadır. İkinci oktav “si” sesinden itibaren pes seslere doğru kromatik ses alıştırmaları (Marcel Moyce – De La Sonorite metodu), Detache tekniği (bağırsız çalma), sesi temiz ve parlak çalmak, vücudun rahatlığı, tutuş, dudak pozisyonu gibi kavramları sürekli düşünerek kontrol altına alma gibi hedefler öngörülmüştür. Legato (bağlı çalma) tekniği, notaların başlangıç ve bitişlerinde ton ve entonasyon hakimiyeti, Sonorite çalışmaları, öğrenilen sesleri içeren aralık çalışmaları yapmak ve öğrenilen tekniklerin etütlerde doğru şekilde kullanılıp kullanılmadığı da hedefler arasındadır. Programda sadece Do majör gamının duraksız iki oktav dilli ve bağlı çalınması için uygulamalar, birinci oktav seslerin parlak ve daha kaliteli tınlaması için çalışmaların yanı sıra, teknik egzersizler, melodik etütler ve eserler yer almaktadır. Programda bu etüt ve eserlerin öğrenilen tekniklerle birlikte doğru ve bütünlük içinde çalınması için deşifre, nefes, hızın ve parmak hareketlerinin zayıf olduğu bölümler için de çeşitli egzersizlerin yapılması hedeflenmektedir.

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Flüt Öğretim Programı Ders İçeriği

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Flüt Programının 1. Sınıf içeriği incelendiğinde öncelikle duruş (postur) ve diyafram nefesi egzersizleriyle başlandığı ve daha sonra artikülasyon (dil ve nefes) teknikleriyle devam edildiği görülmektedir. Bu teknikler programda sırasıyla şu şekilde yer almaktadırlar:

-Vibrato tekniği

-Tek dil ve Çift Dil tekniği

-Legato ve Staccato (Bağlı çalma ve kesik kesik çalma) Egzersizleri

- Diziler/Gamlar (Üç diyez ve üç bemol alan gamlar)

Milli Eğitim Bakanlığı'nca 2006 yılından beri yürürlükte olan ve 2016'da güncellenen Güzel Sanatlar Lisesi Flüt öğretim programının ders içeriği incelendiğinde 9. Sınıftan itibaren Flüte yeni başlayan bir öğrencinin ihtiyacı olan temel tekniklerin (nefes tekniği, diyafram kullanımı, dudak pozisyonu, dil vurma tekniği, uzun ses üfleme tekniği, tutuş ve parmak pozisyonları) programlı bir şekilde ve yoğun olarak ilerlediği görölmektedir. Bu tekniklere ek olarak, bağlı çalma (Legato), bağsız çalma (Detache) kesik kesik çalma (Staccato), aralık çalışması ve vibrato tekniklerinin verildiği görölmektedir. Bu teknik çalışmaların hemen ardından iki diyez ve iki bemol alan majör-minör dizi çalışmalarının, Hüseyini ve Rast makamı dizi çalışmalarının, çarpmalar ve trillerin de uygulanmak üzere programda yer aldığı gözlemlenmiştir. MEB' nin programına göre 9. Sınıfı bitiren bir Güzel Sanatlar Lisesi flüt öğrencisinin bütün bu tekniklerin, dizilerin, müzikal ifadelerin yanı sıra flüt müziğindeki Barok,Klasik,Romantik ve Çağdaş Dönem özellikleri ve bestecilerini bilerek ve bu dönemlere ait birçok eser örneğini çalarak 9. sınıfı bitirmeleri amaçlanmaktadır. (M.E.B.,2014) Marmara Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi GSF Flüt Öğretim Programı 1. Sınıfına bakıldığında ise ders içeriğinin Güzel Sanatlar Lisesi Flüt Öğretim Programı'nda 9. Sınıfla eşdeğer olduğu gözlemlenmiştir. (Ek.2)

Marmara Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi dışındaki üniversitelere bağlı Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin yazılı ders içeriklerine ulaşılamadığından bu Fakültelerin ders içerikleri değerlendirmesi ilgili öğretim elemanlarının ifadeleri ile sınırlı kalmış ve ilerleyen bölümlerde ilgili temaların altında konuyla ilgili değerlendirme yapılmıştır.

1.2. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Flüt Öğretim Programı Repertuarları

Güzel Sanatlar Lisesi Flüt Öğretim Programı 12. Sınıf repertuarı incelendiğinde, ders içeriğinde olduğu gibi yoğun bir repertuar listesi göze çarpmaktadır. Çeşitli dönemlere ait farklı formlardaki eserler programda yer almıştır. Birinci dönemde yer alan Köhler Etütler op:33 No:2-3, Philippe Bernold'un Embouchure Tekniği ve Johann Sebastian Bach'ın Studies On Bach No:6857 etütleri ton, sonorite ve parmak hakimiyeti için önerilmektedir. Barok dönem eserlerinden J.S.Bach'ın La Minör Konçerto ve Bach Sonat albümü Vol.1822, Antonio Vivaldi'nin Konçerto albümü op:10, Carl Stamitz'ın Konçerto Sol Majör op:29, G.B.Pergolesi'nin Konçerto Sol Majör ve G. Philipp Telemann'ın Sol Majör Konçertosunun çalınması hedeflenmektedir. Klasik Dönem eserleri incelendiğinde, Luigi Boccherini'nin Re Majör Konçertosu, W.A.Mozart'ın Konçerto Sol Majör ve J. Haydn'ın Konçerto Re Majör eserleri yer almaktadır. Repertuarda yer alan ve Romantik dönem eseri olarak çalınması hedeflenen Cecile Chaminade'nin opus 107 numaralı Konçertosu ise içinde ileri seviyede teknikler barındırmaktadır. Bu eseri çalabilmek için hızlı gam ve arpejlere, kromatik dizilere, artikülasyona, özellikle çift dil tekniği ve vibrato tekniğine hakim olunması gerekmektedir. Bütün bu tekniklerin yanı sıra çalacak öğrencinin süslemeleri çok iyi bilmesi ve flütte geniş bir oktav ve ton bilgisine sahip olması gerekir çünkü Romantik dönem özelliklerini yansıtan bu parçanın çeşitli yerlerinde farklı tonlar yaratılmalıdır ki bu Fransız flüt müziğinin en karakteristik özelliklerinden biridir. Ayrıca parçanın birçok yerinde tek ve çift apojiyatürler (çarpmalar) de yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Flüt 12. Sınıf repertuarında çalınması hedeflenen bu parçanın, Konservatuvarlarda ve Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde öğrencinin gelişimine bağlı olarak eğitimci tarafından öğrencinin seviyesine göre belirlenmekte olup, genellikle son sınıflarda çaldırılan eserler arasındadır.

13 *poco string.* *p* *cresc.*

17 *cresc.* **B** *a tempo* *f*

20 *cresc.* *poco string.*

22 *f*

24

26 *ff*

Şekil 1.1. Cecile Chaminade - Konçertino op:107'deki 16'lık ve 32'lik pasajlara örnek

Repertuarda yer alan bir diğer eser Debussy'nin Syrinx eseridir. 1913 yılında bestelenen ve 20. Yüzyıl repertuarının en bilinen eserlerinden biri olan "Syrinx", Emmanuel Bach'ın 1763 yılında bestelediği Flüt Sonatından 150 yıl sonra bestelenmesi ve bu arada flüt için önemli bir solo eser bulunmaması ve Böehm'in modern flütü yaratmasından sonra bestelenmiş olması dolayısıyla solo flüt repertuarının dönüm noktası olarak anılmaktadır (Önertürk, 2015).

Bu eser tonal merkezler üzerine kurulu olan tam ton dizileri, oktav atlamaları, ritmik öğeler ve kromatik pasajların kullanımının yanı sıra tempo, piano ile mezzo-forte arasında değişen nüanslar ve aşağı inişli ana motifin de etkisiyle, eser icracılık açısından zor bir eserdir.

SYRINX DEBUSSY

Tres modere

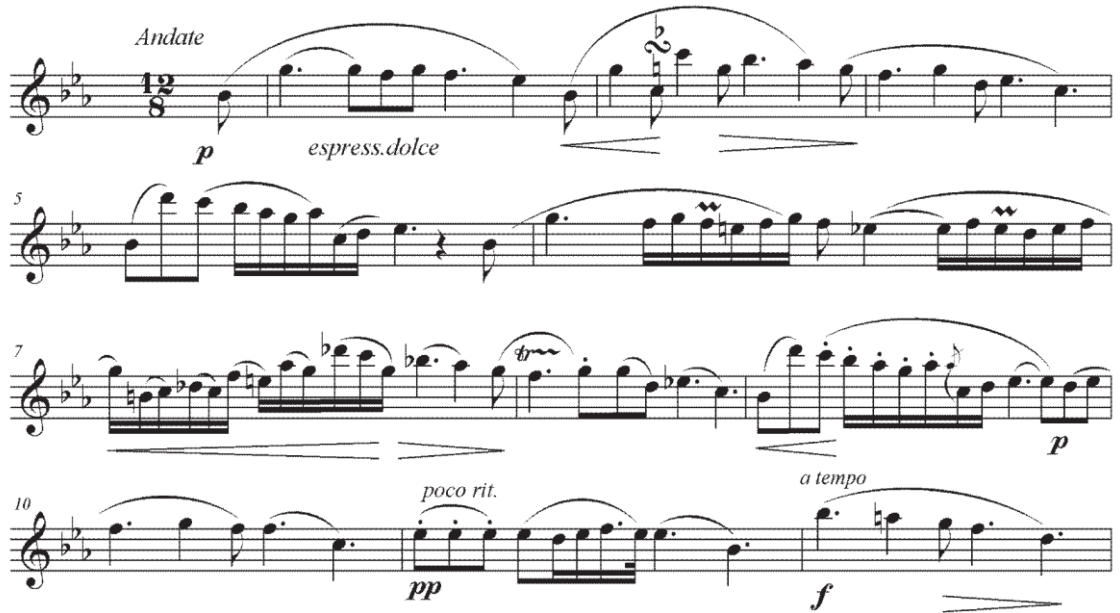
The image displays a musical score for Debussy's "Syrinx" in 3/4 time, featuring a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The score is divided into five staves, each with specific annotations and dynamics:

- Staff 1:** Starts with a treble clef, a key signature of three flats, and a 3/4 time signature. The tempo marking is "Tres modere". The dynamic is *mf*. The music begins with a series of eighth notes, followed by a half note, and then a series of eighth notes with a slur.
- Staff 2:** Starts at measure 4. It features a "Retenu" marking and a *p* dynamic. The music includes a triplet of eighth notes, a half note, and another triplet of eighth notes. There are also slurs and accents.
- Staff 3:** Starts at measure 8. It features a "Un peu mouvemente (mais tres peu)" marking and a *p* dynamic. The music consists of a series of eighth notes with a slur.
- Staff 4:** Starts at measure 11. It features a *mf* dynamic. The music includes a series of eighth notes with a slur, followed by a triplet of eighth notes.
- Staff 5:** Starts at measure 14. It features a "Cédez" marking and a *p* dynamic. The music includes a triplet of eighth notes, followed by a series of eighth notes with a slur, and ends with a wavy line indicating a tremolo.

Şekil 1.2. Debussy'nin "Syrinx" eserindeki oktav atlamaları ve ritmik öğelere örnek

Ayrıca Güzel Sanatlar Liseleri'nin 12. Sınıf programında bu ileri teknikleri barındıran eserler arasında; Ravel'in Daphnis et Chloe Bale Suiti Flüt Partisi, Frederic Chopin'in aslında piyano için yazılmış ama flüte uyarlanmış Nocturne eseri de vardır. Bu eserler daha önce bahsedilen ileri tekniklerin yanı sıra ritmik farklılıklar içermekte, sık sık kullanılmış olan senkoplar, onaltılıklar, üçlemeler, iki otuzkilik ve bir

onaltılıktan oluşan gruplar barındırmaktadır. Bu eserler, renkli armonileri ve güçlü ifadeleri nedeniyle flüt müziğinin en önemli eserleri arasında yerlerini korumaktadırlar. Türkiye’de birçok sanatta yeterlik sınav programında bu eserler yer almaktadır. Programın İkinci dönem repertuarına bakıldığında ise Barok Dönem Eserleri arasında A.Stamitz’in Mi minör Konçertosu, Klasik Dönem Eseri olarak W.A.Mozart Do Maj Sonat,Rondo- K.V.373 ve L.W.Beethoven’ın Si Bemol Majör Konçertosu yer almaktadır.

Şekil 1.3. Chopin'in Nocturne Eserindeki süslemelere örnek

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Repertuarı

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Flüt repertuarı incelendiğinde, flüte yeni başlayanlar için H.Altes- Metod 1, Gariboldi- op:131 Etudes Mignonnes. 1. ve 2. Kitap, E. Koehler: Schule für Querflöte, E. Koehler- Op:55 45 duet gibi etüt kitaplarının ve Barok dönem eserlerinden G. F.Handel Sonatları ile T. Albinoni'nin La minör Sonat ve Romantik dönem eseri olarak da J. Hook Fa Majör Sonatı programda yer almaktadır. Repertuarda yer alan ikinci dönemdeki eserler incelendiğinde, Marcel Moyce ve Reichert etüt ve egzersizleriyle beraber Telemann – Suite La Minör, J.Quantz-6 Sonatas ve W.A.Mozart-Andante Do majör eserleri görülmektedir.

Andante in C major

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

K. 315

Andante (♩ = 76)

Şekil.1.4.Mozart C Majör Andante, 2. Oktav seslere ve legato, trill ve süslemelere örnek

Erciyes Üniversitesi GSF Flüt Öğretim Programı 1. Sınıf Repertuarı

Repertuarın birinci dönemine bakıldığında, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 1. Sınıf Flüt repertuarıyla ortak eserler yer almaktadır. Bunlar Henri Altes Etüd ve Egzersizler, Gariboldi Gam ve Egzersizler Marcel Moyce Egzersizler, Koehler teknik Etüdlere No:53,54,55 ve Taffanel & Gaubert Flüt Metodunun yanı sıra James Galway'ın Flüte yeni başlayanlar için resital parçalarının bulunduğu "Annie's Song" kitabı repertuarda yer almaktadır.

Erciyes ve Marmara Üniversitelerinin repertuarına bakıldığında, hem Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olan hem de Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olmayan öğrenciler göz önünde bulundurularak hazırlandığı görülmektedir. Buna rağmen Güzel Sanatlar Lisesi flüt programından çok daha az yoğunlukta ve parçaların orta seviyede olduğu görülmektedir. Programın 1. Sınıf repertuarında Barok ağırlıklı eserlerin ağırlıkta olduğu gözlenmiştir. Bu eserlerde flüt genellikle ikinci oktav seslerinde tınlar. İkinci Oktav flütte tonun en rahat elde edildiği ve ağızlık (embouchure) hakimiyeti sağlamak

için en uygun ses alanıdır. Flütün ikinci oktavında sesler, diğer iki oktava kıyasla daha esnektir. 1. oktavdan daha parlak ve ağızlık hakimiyeti ile teknik ifadenin bir araya getirilmesi konusunda en rahat kullanılan ses alanıdır. Bu eserlere artikülasyon açısından bakıldığında ise staccato ve legato dışında herhangi bir artikülasyon tekniği bulunmamaktadır. Böylece öğrenci hem sağlam bir artikülasyon tekniği sağlamakta hem de ton tekniğini rahat bir şekilde kullanabilmektedir.

Ders içeriklerinde olduğu gibi repertuara yönelik içerikte de Marmara Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakülteleri dışındaki fakültelere ait bilgiler ilgili öğretim elemanlarınca görüşmeler sırasında aktarılmıştır. Bu nedenle bu fakültelere ait repertuar yorumları ilerleyen bölümlerde görüşme analizleri kapsamında değerlendirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Eğitimci Profilleri

Nursen Ekici: Antalya Kepez GSL Flüt öğretmeni Nursen Ekici, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü mezunu olup, Akdeniz Üniversitesi GSF’ de yüksek lisansını tamamlamıştır. Öğretmenliğe GSL’de başladığını daha önce hiç özel ders konusunda deneyimi olmadığını belirten Nursen Ekici,6,5 yıldır GSL’ de öğretmenlik yapmaktadır.

Burçak Gül Sualp Varol: İstanbul Avni Akyol GSL öğretmeni olan Burçak Gül Sualp Varol, Marmara Üniversitesi GSF Flüt bölümü Lisans Ve Yüksek Lisans mezunu olup,1995’ten beri özel flüt dersi vermekte,2002 yılından beri de GSL’ de öğretmenlik yapmaktadır.

Bahadır Aytaş: Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu GSL Flüt öğretmeni Bahadır Aytaş, 15 yıldır Güzel Sanatlar Lisesi’nde öğretmenlik yapmaktadır. Daha önce özel olarak hiç çalışmadığını, mezun olduktan sonra 3 yıl İlköğretim öğretmenliği yaptığını ifade eden Aytaş, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik bölümü’nden 1998 yılında mezun olup, halen aynı fakültede yüksek lisansına devam etmektedir.

Prof. Dr. Ece Karşal :İstanbul Marmara Üniversitesi GSF Flüt Bölüm’ünde görev alan Ece Karşal’ın, 2 Lisansı vardır. İlk olarak Marmara Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümü’nden, İkinci olarak da İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Flüt Bölümü ‘nden mezun olmuş ve Yüksek Lisansını da yine İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Flüt Bölümü’nde bitirmiştir. Doktorasını Marmara Üniversitesi Eğitim Enstitüsü’nde tamamlayan Ece Karşal yaklaşık 1998 yılından beri flüt dersi vermektedir.

Öğr.Gör. Anıl Akbulut Bilbaşar: İstanbul Kız Lisesi mezunu olan Anıl Akbulut Bilbaşar, 1995 yılında, İstanbul Devlet Konservatuvarı’nda yarı zamanlı ileri devre 12

yıl Alman ekolünü temel alan bir müzik eğitimi almış ve bu programı bitirmeye hak kazanmıştır. Başarısından dolayı ayrıca Flüt, Armoni, Solfej, Form Bilgisi, Orkestra gibi dersleri tam zamanlı konservatuvar öğrencileriyle birlikte alan Anıl Bilbaşar, daha sonra Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nü bitirmiştir. 1997 yılında Uludağ Üniversitesi Flüt Bölümü'nde Yüksek Lisans yapmış olan Anıl Akbulut Bilbaşar, 2004 yılından beri Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Öğretim Görevlisi olarak görev almaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Afşın Öner: Müzik eğitimine Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi'nde başlayan Afşın Öner, bu okulda aldığı eğitimin ardından Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nü tamamlamıştır. 2005 yılında Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine başlamış ve aynı kurumda flüt öğretim elemanı olarak görev almıştır. Bölümün akademik orkestrasında ve farklı topluluklarla çok sayıda performans gerçekleştirmiştir. Ekol olarak James Galway'in takipçisi olan Afşın Öner doktora eğitimini 2011'de İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda "Geleneksel Türk Müziği Öğeleri'nin Flüt Eğitiminde Kullanılmasına Yönelik Bir Model Önerisi" isimli doktora tezi ile Prof. Dr. Turan Sağer danışmanlığında tamamlamıştır. 2010-2011 yıllarında ziyaretçi öğretim elemanı olarak görevlendirildiği Amerika Birleşik Devletleri University of South Florida'da, müzik eğitimi alanında dünya çapında saygın bir araştırmacı olan Prof. Dr. Victor Fung ile Nitel Araştırma Teknikleri üzerine çalışmıştır. 2012'de Yardımcı Doçent olarak atandıktan sonra Amerika ziyaretindeki tecrübelerini, açtığı lisansüstü derslere taşımış ve çalışmalarını, eğitim programları ve öğretimi, Türkiye'de geçmişten günümüze müzik eğitimi politikaları, kültürel çalışmalar ve nitel araştırma teknikleri alanlarında yoğunlaştırmıştır. (Oya Levendoğlu Öner, kişisel görüşme, Haziran 2016).

Yrd. Doç. Dr. Duygu Ulusoy Yılmaz: Lise öğrenimini Ankara Güzel Sanatlar Lisesi Flüt Bölümü'nde, Lisans ve Yüksek Lisansını Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümü Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı'nda tamamlayan Duygu Ulusoy Yılmaz doktorasını Erciyes Üniversitesi Müzik Bilimleri'nde tamamlamıştır. 2002 yılından beri Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nde görev almaktadır. Yrd Doç. Dr. Duygu Ulusoy Yılmaz hem Flüt hem de piyano eğitimi vermektedir.

Mine ŞENOL ATICI: Lise öğrenimini Adana GSL’de tamamlayan Mine Şenol Atıcı, Malatya İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi mezunudur. 7 yıldır Niğde GSL’de çalışmakta halen MYO fiziksel işitme derslerinin yanı sıra Flüt derslerini de yürütmektedir.

Araştırmada açık isimlerinin kullanılmasına yönelik izin alınan eğitimcilerin profil bilgileri bu kişilerle sınırlı olup diğer görüşme kişilerinin profilleri bu bölümde verilmemiş ancak araştırma konusuna yönelik görüşleri çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Tüm görüşme kişilerinin ifadelerinden ortaya çıkan bulgular ise aşağıdaki temalar çerçevesinde şekillendirilmiştir.

GSL ‘nin Kuruluş Amacı Çerçevesinde Bugünkü Durumu

GSL ve GSF’ler Arasındaki İletişim ve İşbirliği

Öğretim Programı

Öğrencilerin Müzik Geçmişi

Kültürel Doku

2.2. Güzel Sanatlar Liseleri’ nin Kuruluş Amacı Çerçevesinde Bugünkü Durumu

Güzel Sanatlar Liselerinin kuruluş amacı sanata eğilimli öğrencilere sanatçı bir kişilik kazandırıp, sanat kültürlerini geliştirdikten sonra, onlara çağdaş ve evrensel bir düşünce gücü kazandırabilmektir. Bunun yanında güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu illerde açılan bu okullar, Devlet Konservatuvarları, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana bilim dalları ve Güzel Sanatlar Fakülte’lerine öğrenci yetiştiren kurumlardır. Müzik eğitimine küçük yaşta başlamanın avantajları bilinmekle beraber ülkemizde bunun gerçekleştirilebildiği kurumların eksikliği gözlenmektedir. Mevcut açığı kapatmaya yönelik bir adım olarak yapılandırılan güzel sanatlar liselerinin mevcut açığı kapatması açısından göze çarpmaktadır.

Görüşme yapılan eğitimcilerin güzel sanatlar liselerinin kuruluş amaçları ve öğrencilerin Yüksek Öğretim Kurumlarına yönlendirilmeleri konusunda farklı düşünce ve yorumları olduğu gözlenmektedir. İstanbul Avni Akyol GSL öğretmeni Burçak Gül Sualp Varol Güzel Sanatlar Liseleri’nin amacının Eğitim Fakülteleri’ne altyapı

sağlamak olduğunu vurgulamış ve kendi öğrencilerini de daha çok Eğitim Fakültelerine yönlendirdiğini ifade etmiş, bu husustaki görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: “Benim bildiğim kadarıyla Güzel Sanatlar Lisesi’nin amacı Eğitim Fakülteleri’ne alt yapı sağlamaktır. Bu iyi bir şey. Erken yaşta başlamış oluyor çocuk müziğe. 18 yaşında değil de 14 yaşında başlamış oluyor. Zaten biz de daha çok Eğitim Fakülteleri’ne yönlendiriyoruz. Çünkü formasyon veriyorlar” (Kişisel Görüşme,20 Ekim 2013).

Mine Şenol Atıcı ise:

Okulumuzun kuruluş amacı, flüt eğitimcisi yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğrenci yetiştirmek ama elbette bu öğrenciden öğrenciye de değişiyor. Evet genellikle Müzik eğitim programlarının yürütüldüğü yerlere gidiyorlar, 10 öğrenciden 9 tanesi Eğitim fakültesine gidiyor ama Güzel Sanatlar Fakültesi veya Konservatuvarlara yönlendirdiklerimiz de var (Kişisel Görüşme,20 Haziran 2016).

şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Bahadır Aytaş bu konudaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

Bu okulların kuruluş amaçlarını herkesin tam olarak bildiği konusunda şüpheliyim. Bu okullar başlangıçta ne için açıldı? Neye hizmet etmek için açıldı? Açıkçası kimsenin bunu tam olarak bildiğini zannetmiyorum. Bakanlığın bunu açmasındaki amaç neydi? Daha sonra ne oldu? Bu konuda açıkçası tam bir fikrimiz yok. Bu kanaatteyim. Amacı bir üst öğretim programa öğrencileri hazırlamak” olarak tanımlamış ama başlangıçtaki amaç gerçekten bu muydu? Çünkü farklı söylentiler var bu konuda. Güzel Sanatlar Lisesi’nde öğretmenliğe başladığımdan beri dikkat ettiğim konu öğrencilerin mezun olduktan sonra hepsinin Eğitim Fakültesi’ni tercih etmeleri. Öğrencilerin öncelikli amacı, kendilerine meslek edinmek. Garantili bir meslek edinmek. Amaçları bu oluyor ve Konservatuvara gitmek isteyen öğrenci çok az. Genel tercihleri öğretmen olmak.(Kişisel Görüşme,12 Aralık 2013).

Verilen eğitimin amacına ulaşması için öğretmenlerin okulun kuruluş amacını tam olarak kavraması ve bu amaca yönelik hedefler belirlemesi, hedefe ulaşmak için öğretim yöntemleri geliştirmesi ve bunu öğrenciye benimsetmesi çok önemlidir. Eğitimcilerin bu konudaki yetersizliği öğrencinin motivasyonunu olumsuz yönde etkileyeceği gibi, öğretim programı amaca yönelik olsa dahi öğretmenler tarafından uygulanmasının etkin ve verimli olmayacağı değerlendirilmektedir.

2.3. Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Arasındaki İletişim ve İşbirliği

İletişim, temel prensibi paylaşım, etkileşim ve ortaklık kurmak olan, çeşitli semboller ve araçlarla ileti alışverişine dayalı sosyal bir süreç olarak görülebilir. Ortak bir amacı gerçekleştirme gayesiyle bir araya gelen bireyler, gruplar, topluluklar ve kurumlar için iletişim büyük öneme sahiptir (Durğun,2006:119). Kuruluş amaçları örtüşen veya birbirini tamamlayan ya da birbirine altyapı oluşturan kurumların arasındaki iletişim ve işbirliği bu kurumların ve bu kurumlardan yararlananların gelişimi açısından son derece önemlidir. Bu bağlamda bakıldığında Güzel Sanatlar Fakülteleri'ne öğrenci yetiştiren, onların altyapısını oluşturan Güzel Sanatlar Liseleri ile Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin her anlamda iletişimlerini güçlü bir şekilde devam ettirmelerinin gerekliliği açıktır. Nitekim yönetmelikte yer alan “bu okullar öncelikle güzel sanatlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır” hükmü mevzuatta bu iletişimin sağlanması için yer almıştır. Dolayısıyla bu kurumların birbirlerinden kopuk, birbirleriyle iletişimsiz olmaları halinde öğrenciler daha sonra devam edecekleri okulları tanıyamayacakları ve öğretim programını inceleyemeyecekleri ve bu kurumların öğretmenleriyle iletişim kuramayacakları için mesleki gelecekleri de olumsuz etkilenecektir. Anıl Akbulut, çalıştığı Güzel Sanatlar Fakültesi ve aynı ildeki Güzel Sanatlar Lisesi arasındaki koşulların farklı olması nedeniyle kurumsal bir iletişimin gerçekleşemediğini fakat Güzel Sanatlar Lisesi'ndeki flüt öğretmenin kendisinin öğrencisi olmasından dolayı, oradaki öğrenci profili ve seviyesinden haberdar olduğunu belirtmiş ve uygun şartların sağlanması durumunda iki kurumun birlikte etkinlik düzenlemesinin gerekliliğini ifade etmiştir (Kişisel Görüşme, 20 Mart 2016). Duygu Ulusoy Yılmaz ise görüşünü:

Herhangi bir ortak aktivitemiz olamıyor,sadece dediğim gibi GSL 'nin flüt öğretmeni benden yetişen biri olduğu için bağlantımız var. Gelen öğrencilerle ilgili görüşüyoruz. Seviyesi nedir, nasıl devam edebilir? şeklinde bir iletişimimiz var ama kurumsal anlamda da ortak bir etkinlik projemiz yok (Kişisel Görüşme, 20 Haziran 2016).

diyerek ifade etmiştir. Afşın Öner ise konuyla alakalı fikirlerini şöyle belirtmiştir:

Üniversitelerden yöneticiler ve hocalar, liselerdeki meslektaşları ile ciddi bir takım görüşmeler ve fikir alışverişleri gerçekleştirmeli, bu konuda üniversitelerdeki hocalar danışmanlık ederek, çeşitli seminer-sempozyum vb. etkinlikler düzenlenmeli, bu etkinliklerde beyin fırtınaları yapılarak çözümler üretilmeli ve uygulamaya konulmalıdır. Ama maalesef bizim ülkemizin kültürel yapısı ve iş ahlakı bu basit hamlelerin bile yapılmasını imkansızlaştırmaktadır (Kişisel Görüşme, 16 Ağustos 2013).

Öner, yapılan çalışmaların gösteriş için değil, hayata geçirilmek için yapılması gerektiğini belirtmiş, Amerika ve Avrupa'daki sanat kurumlarının beraber çalışmalar yürüttüğünden bahsetmiştir. Bu durumun ülkemiz için de imkansız olmadığını ve hatta planlı bir çalışmayla çok kolay olduğunu dile getirmiştir. Sonuç olarak görüşme yapılan eğitmenler, Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri arasında iletişim sorunu bulunduğu hususunda görüş belirtmişler ve bu sorunun giderilmesi için ortak alanlar, etkinlikler ve platformlar yaratılması gerektiğini vurgulamışlardır.

2.4. Öğretim Programının Uygulanabilirliği

Program, belli bir iş çalışma ya da etkinliğin önceden tasarlanan planıdır. Öğretim programı ise uygulamaya konulmadan önce tasarlanan eğitim etkinliklerinin bir planı olarak değerlendirilebilir. Bir öğretim programının teorik olarak yeterli olması, planlamanın eksiksiz yapılması o programın verimli ve başarılı sonuçlar doğurması açısından yeterli değildir. Etkili bir öğretim programı işlevsel olması yanında, konu, içerik ve etkinliklerin hayata geçirilebilir özellik taşıması, bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilmesi, bireyin yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesi gibi özelliklere de sahip olmalıdır. Programın hazırlanması kadar uygulanması da çok önemlidir. Yukarıda söz ettiğimiz özelliklere sahip yeterli bir program dahi yetersiz ve kötü bir uygulama ile verimliliğini kaybeder.

2.4.1. Ders içerikleri ve repertuar

Birinci bölümde değerlendirilen öğretim programında yer alan ders içerikleri ve repertuarla ilgili görüşme yapılan eğitmenler, programın yoğun ilerlemesi, repertuarın ağır eserlerden oluşması, ders saatlerinin azlığı gibi bir çok soruna dikkat çekmişlerdir. Eğitmenlerden Nursen Ekici bu konudaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

M.E.B.'nin programını uygulamıyorum, çünkü şöyle bir şey var, MEB' in 9.Sınıfta verdiği kitapta bile hemen hemen bütün teknikleri öğretiyor. Yani ne kadar hızlı. O kadar hızlı öğrenilemez ki. Yani onlar bir oturacak, yerleşecek. Bizde o hızda gelişme yok ki, olamaz da. MEB'in programıyla maalesef birebir gidemiyoruz. Ben hocamdan ne öğrendiysem, mümkün olduğunca uygulamaya çalışıyorum(Kişisel Görüşme, 10 Ağustos 2013).

Burçak Sualp Varol ise:

Normal şartlarda benim M.E.B'nin programını takip etmem gerekiyor ama aslında ben şöyle bir şey yapıyorum, şimdi o bize yeterli kalmayabiliyor açıkçası. Dolayısıyla elimde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarının programı var, Mimar Sinan Üniversitesi'nin programı var. Başlangıcı belli, birtakım yapılması gereken şeyler belli, eserler belli, bir süre yaptırılması gereken teknik çalışmalar, onlar üzerinden gidiyorum ama sadece MEB' in hazırladığı program yeterli olamıyor(Kişisel Görüşme,20 Ekim 2013).

diyerek programın sistemli şekilde ilerlemediğini vurgulamıştır.Diğer bir Güzel Sanatlar Lisesi eğitmeni Mine Şenol Atıcı :

Elimizde M.E.B'nin kitabı var. Ama mesela 9. Sınıfı asla bu kitabı kullanamadık çünkü kitabın içeriğini açtığım zamanda bile seviye çok yüksek,ilerleyişi çok hızlı. Mesela flüt başlangı. Sesleri birden tizleşiyor, orta seslerden başlayamıyoruz. Özellikle 9. Sınıf için kitabı hiç kullanamadım. 10 ve 11. Ve 12. Sınıflarda yine kullanamadım ama en azından içerisindeki küçük eserler,düetler, bazı etütleri (çocukların seviyesine uygun olanları) kullandım ama birebir takip edebildim mi? Asla edemedim. Kendi kaynaklarımı kullandım. Koehler etüdü, farklı kaynaklardan yararlandım sürekli . Çünkü içerik açısından çok kısa bilgiler verilmiş ve çok büyük atlamalar yapmış, farklı teknikler, farklı seviyedeki etüdlere geçmiş mesela. Böyle birçok eksiklikler var(Kişisel Görüşme,20 Haziran 2016).

şeklinde ifade ederek programın ileri teknikler ve seviye farkları içerdiğini belirtmiştir. Konuya Güzel Sanatlar Fakülte'leri açısından bakacak olursak eğitmenlerin konuyla ilgili görüşleri şu şekildedir;

Öğr. Gör. Anıl Akbulut:

Müfredat açısından, konservatuvarın öğretim programı var bende. Ama ben kendim, burada sadece 4 yıl eğitim verebildiğimiz için, ilk 2 yıl temel üfleme teknikleri ve 1. yıl ses çıkarma, duruş, tutuş, diyafram. 2.yıl saccatto, bağ, entonasyon. 3. Ve 4. yıl da ileri teknikler, Vibrato, müzikalite, çift dil teknikleri. Ben böyle ayırdım (Kişisel Görüşme, 10 Ağustos 2013).

Prof. Dr. Ece Karşal:

Kendi öğretim programımı kullanıyorum ama değişkenlik de gösterebiliyor. Çok da yerimde saymak istemiyorum çünkü dünya da değişiyor, birtakım eğitim programları da değişiyor. Onun için standart olarak vazgeçemediğim bir eğitim programı var. Etüdülerle, repertuvarlarla, çünkü flütün belli bir oturmuş repertuarı var. Onun dışında çok da sabit değilim bu konuda. Farklı şeyler de deneyebiliyorum (Kişisel Görüşme,20 Ekim 2013). diyerek ifade ederken, Yrd.Doç.Dr.Afşın Öner ise şöyle ifade etmiştir:

Altyapısı olan öğrencilerin sahip oldukları donanımları ne kadar değerlendirebileceğimi tespit ediyorum, varsa hatalarını ve eksik kalan taraflarını düzeltmek için bir yeniden yapılandırma sürecine giriyorum. Sıfırdan başlayan öğrencilere duruş, tutuş, nefes, ses üfleme, ton kavramı gibi konuları anlatırken kendi bilgilerim ve diğer ustalardan öğrendiğim ipuçlarını harmanlıyorum. Zaman zaman görsel ve işitsel doküman kullanıyor, diğer hocalar ve ustalardan alıntılar yapıyorum. Metot olarak Fransız ekolünün tartışmasız en önemli eseri olan Taffanel&Gaubert her zaman elimin altındadır. Bu kitabı kendim de

sürekli çalışıyorum çeşitli yerlerinden seçerek. Öğrencilerim de bu kitaptaki etütler ve anlatımlardan muhakkak faydalanıyorlar. Bana göre bu kitabı tanımadan tam anlamı ile flütçü olunmaz. Öte yandan Altes, Soussmann, TrevorWye, Rubank metotları da kullandığım metotlar arasındadır. Bu metotları, çalgıya geç başlanması ve öğrencilerin çalışmaya ayırdıkları zaman sebebiyle seçerek veya karıştırarak kullanıyorum. Hepsinin 4 yıllık bir süreçte bitirilmesi mümkün değil, çünkü bununla beraber halledilmesi gereken birçok şey var. Moyses'un etütleri de başlangıçtan ileri seviyeye kadar sürekli kullandığım materyallerdendir. Kullandığım etütlerin içinde; Köhler, gariboldi, berbiguer, soussmann, andersen, reichart, Moyses, Boehm gibi isimlerin kitapları bulunmaktadır. Eser repertuarım ise, küçük parçalar, Handel, Bach sonatlar, Mozart, Vivaldi, Quantz konçertolar, 19yy Fransız repertuarı gibi temel parçalar yer almaktadır. Bunun dışında öğrencinin çalışma ve başarı durumuna göre repertuarımız da esneklik göstermektedir (Kişisel Görüşme, 16 Ağustos 2013).

Görüşme yapılan Güzel Sanatlar Fakültesi ve Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ders içeriği ve repertuar seçimini yazılı programa bağlı kalmaksızın, öğrencilerin seviyelerini de göz önünde bulundurarak kendilerinin belirlediği ortaya çıkmaktadır.

2.4.2. Flüt öğretim programlarında yer alan ders saatleri

Flüt öğretim programında yer alan ders saatleri yani süre unsuru öğrencilerin çalgı disiplinini kazanmaları, öğretmenlerin çalgıya özgü alışkanlıkları yeteri kadar aktarabilmeleri dolayısıyla öğrencilerin müzikal gelişiminin üst düzeye çıkarılabilmesi açısından çok önemlidir.

Çalgı eğitimi ile ilgili GSL'deki kurumsal koşullar incelendiğinde; öğretim elemanı eksikliği, bir ders saatinde birden fazla öğrencinin derse alınması ve ders saatinin yeterli olmaması gibi problemler gözlenmektedir (Uslu, 2013:50). GSL kurumlarında bir ders saat dilimine düşen öğrenci sayısının mevzuat gereği en az 2 öğrenci olma zorunluluğu ve yeterli branş öğretmeninin olmadığı durumlarda 1 ders saat diliminde ikiden fazla öğrenciyle ders yapılması sonucunda öğretim için ayrılan süre öğrenci sayısına göre paylaştırılmakta ve haftada 1 ders saati olan çalgı dersi süresi daha da azalmaktadır. GSF' ne nazaran yetersiz öğretmen sayısı ve saatlerinden dolayı yetersiz eğitim verdiklerini belirten GSL flüt eğitimcilerinin konuyla ilgili görüşleri şöyledir:

Burçak Sualp Varol:

Geçen yıla kadar ikişer saat yapıyorduk ama şimdi bu yıl haftada bir saate düşürüldü bu da çocuğa yeterli olmuyor. 1 saat flüt 1 saat piyano yetmiyor. Yine eskiden 24 öğrenci alınıyordu artık 30 öğrenci alınıyor. Bu yıl şöyle bir olay oldu, 3 çocuk da çalarak gelmiş, belli bir seviyeye ulaşmış. Tamam ben onlarla devam edeyim dedim ama 2 saatte 3 çocukla devam ettim ama tabii ki yeterli olmadı ama şöyle söyleyeyim diğer GSL'ler, İstanbul kadar şanslı da değil. Dolayısıyla onlar mecburiyetten, yeterli öğretmen olmadığı için, atanmadığı için 5-10 kişiyle ders yapabiliyor (Kişisel Görüşme, 20 Ekim 2013).

Nursen Ekici:

Blok ders saatleri azaltıldı. Haftada 1 saatlik çalgı dersi var. Bence yetersiz. Üniversitede, Eğitim Fakültelerinde de 1 saat var ama ben yetersiz buluyorum, daha evvelden daha fazla dersleri vardı çocukların. Birebir de değil, 3 öğrenciyle ya da 4 öğrenciyle birlikte ders yapıyoruz. Bu da hiç sağlıklı olmuyor. Aslında bize söylenen, “burası konservatuvar değil, siz müzik öğretmeni yetiştireceksiniz. Ya da güzel sanatlar fakülteleri’ne öğrenci yetiştireceksin. Sanatçı yetiştirmiyorsun ki bu kadar saat çalışsın çocuk. İşitme öğretilsin, biraz ondan, biraz bundan biraz şundan” Benim için esas olan çalgısını iyi öğrenen çocuklar yetiştirmek. Ben de aldığım eğitimin hepsini aktarabilmek için ders saatlerinin fazla olmasını isterdim. Niye ben öğrendiğim şeyi öğretmeyeyim, benim işim ne burada? Benim görevim bu. Bunu yapmak istiyorum ama program izin vermiyor maalesef (Kişisel Görüşme, 10 Ağustos 2013).

Mine Şenol Atıcı buna benzer bir görüşü şu şekilde ifade etmiştir:

Flüt ders saatleri kesinlikle yeterli değil. Göreve ilk başladığımda bir öğrenciyle 2 saat ders yapabiliyorduk ama şuan iki öğrenciyle 1 saat ders yapabiliyoruz. Bu da elbette ki yeterli olmuyor. Flütte ses açma, diyafram egzersizleri derken ders bitiyor ve yeterli gelmiyor ders saatleri şuanda (Kişisel Görüşme, 20 Haziran 2016).

Güzel Sanatlar Liseleri için yetersiz olan ders saatlerinin Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim programlarındaki ders saatlerine bakıldığında Güzel Sanatlar Liselerine nazaran daha yeterli olduğu gözlenmektedir. Zira eğitimle öğrencilere düşen birebir ders süresi haftada iki saattir. Eğitimciler ile yapılan görüşmelerde GSF eğitimcilerinden Prof. Dr. Ece Karşal GSF programındaki anadal dersinin haftada 2 saat, birebir ve dolu dolu geçtiğini ifade ederek ders saatlerinin yeterli olduğunu dile getirmiştir. (Kişisel Görüşme, 20 Ekim 2013)

Afşın Öner ise bu konuyla alakalı görüşlerini Karşal’ın yorumunu destekler biçimde şu şekilde ifade etmiştir:

Bence ders saatleri yeterlidir, Yeterince etüt yapan, eserlerine ve etütlerine zaman ayıran ve çalışan öğrenci haftada iki saati verimli şekilde kullanarak 4 yıllık eğitim süresini çok iyi değerlendirebilir" (Kişisel Görüşme, 16 Ağustos 2013).

Duygu Ulusoy Yılmaz da görev yaptığı Eğitim Fakültesi’ndeki ders saatlerinin Güzel Sanatlar Fakülteleri’nden farklı olarak haftada 1 saat olduğunu ve bu sürenin yeterli olduğunu şöyle ifade etmektedir:

Haftada bir saat dersimiz var. Bu kurumdaki tek flüt hocasıyım. Mümkün olduğunca ders saatlerini çoğaltmaya çalışıyorum kendi özverimle. Öğrencilere arada gelip kendilerini dinletme olanağı tanyorum, mevcut ders saatiyle sınırlı kalmıyor. Egzersizlerini bitirdikçe gelip, yeni çalışmalar almalarını söylüyorum. Tabii her öğrenci de aynı ilgiyi göstermiyor biliyorsunuz ki, ilgililerle ilerleme kaydediyoruz, diğerleriyle biraz sıkıntı yaşanabiliyor ne

yazık ki ama sonuç olarak ders saatleri her bir öğrenciye haftada bir saat dolu dolu geçerse yeterli oluyor. (Kişisel Görüşme,20 Haziran 2016)

Eğitimcilerin Eğitim Fakültelerinin haftada bir saat, Güzel Sanatlar Fakülte'lerinde iki saat olan ders saatlerini yeterli bulmaları bu kurumlardaki flüt eğitimi açısından olumlu bir sonuç olarak değerlendirilmektedir.

GÜZEL SANATLAR LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ (MÜZİK)						
DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	4	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BİYOLOJİ	3	3	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	YABANCI DİL	3	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR	1	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	2	4	4	4	
	PIYANO	1	2	2	2	
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2	
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	DRAMA	-	1	-	-	
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-	
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1	
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-	
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1	
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-	
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1	
ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	1		
ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	39	33	32	
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	-	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
		İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
		İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SOSYAL	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	-	

Şekil 2.1..M.E.B.programı baz alınarak hazırlanmış GSL ders saati çizelge örneği

2.5. Öğrencilerin Müzik Geçmişi

Müziksel yeteneklerin ortaya çıkıp gelişebilmesi için, insanların belli müziksel yaşantılarla etkileşim halinde olmaları gerekmektedir (Özdemir, Yıldız, 2010: 82). Bu yaşantıların oluşabilmesi için en etkili yollardan biri erken yaşta müzik eğitimidir. Müzik eğitiminin insan gelişiminin tüm evrelerindeki olumlu etkileri gözlemlenmiş, gelişim sürecinde insanı yönlendirdiği ve özellikle bilişsel süreçlerde gelişimini olumlu biçimde etkilediği kanıtlanmıştır (Özdemir, Yıldız, 2010: 77). Erken yaşta müzik sevgisiyle, yaratıcılıkla, kulak duyarlılığı ve ritm duygusuyla donatılan bireylerin gelecekteki müzikal yaşantılarında diğerlerinden ileri düzeyde olmaları doğaldır. Eğitim bir davranış değiştirme süreci olduğu için sürecin başı ile sonu arasındaki farkın ölçülebilmesi, öğretime nereden başlanacağına bilinmesi açısından son derece önemlidir (Fidan, 1986:12). Bu da hazır bulunuşluk seviyesinin tespit edilmesi ile gerçekleşmektedir. Hazır bulunuşluk seviyesi, öğrencilerin konuyla ilgili sahip oldukları bilgilerini, öğrencilerin bireysel özelliklerini, bilgilerin yeniden öğretileneceğini veya ilerleneceğini belirlemek amacıyla tespit edilir (Yüksel, Marangoz ve Canaran, 2004). Anıl Akbulut Güzel Sanatlar Liseleri'nin öğrencinin müzikal altyapısının oluşmasındaki önemini altını çizmiş ve genellikle başarılı öğrencilerinin Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olduklarını belirterek, konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

GSL mezunu öğrenciler hocaları da olmasa,eline flütü alıp, kendileri de çalışıyor olsalar, buraya geldiklerinde hiç çalmayandan her zaman ilerideler. Her zaman avantajlılar. Bu konu aslında ters anlaşılıyor. Sıfırdan başlatsaydık daha rahat olurdu deniliyor. Tabii ki öğretmen için daha rahat olurdu ama o öğrencilerin de şöyle bir avantajı var; küçük yaşta müziği biraz daha özümsemişler, Solfej yapmışlar,ellerinde flüt tutmuşlar, öyle ya da böyle diyaframları çalışmış. Dudaklarının belli bir kondisyonu var,nota okumayı biliyorlar. Onları yeter ki rehabilite edebilelim. Problemlerini 1 senede halledebilelim. O sabrı gösterebilelim. Tabii ki bu hem öğretmen hem de öğrenci için geçerli. Sabredersen 1- 1,5 yılda, kaybettiklerini düşündükleri 4 yıllık eğitim aslında geri geliyor” (Kişisel Görüşme, 10 Ağustos 2013).

Bu nedenle geçmişte alınan eğitimlerin niteliği önem kazanmaktadır. Çünkü öğrenci niteliksiz geçmiş müzikal yaşantısı ile yanlış ya da eksik müzikal becerilere sahip olabilmektedir. Bu durum ise eğitim sürecinde olumsuzluklara neden olmakta, öğrencinin motivasyonunu ve çalgısına karşı tutumunu olumsuz yönde etkilemektedir (Uslu, 2013: 4).

Prof. Dr. Ece Karşal, müziği meslek edinecek insanların bu işe erken yaşta başlaması gerektiğini ifade etmiş, erken yaşta edinilen müzik deneyiminin ileride avantaja dönüştüğünden bahsetmiştir. “15 yaş bile geç bazı enstrumanlar için. 15 yaşında sıfırdan başlayıp piyanist, kemanist olamazsınız. Yani olamazsınız demeyeyim belki vardır ama istisnadır. Bunun kuralı bu değil. Konservatuvarlar bunu uyguluyorlar. Profesyonel piyanist, kemanist yetiştirmek için ve birçok enstruman için 8-9 yaşında bitiriyorlar bu işi” (Kişisel Görüşme, 20.10.2013). Özellikle Çalgı eğitiminde, geçmiş müzikal yaşantısı olmayan bir öğrencinin, müzikal birikimi olan öğrenciye oranla daha yavaş öğrenmesi genelde beklenen bir durum olmakla birlikte, öğrencinin çalışma oranı da çok önemlidir. Burçak Sualp Varol çalışmanın önemini şu şekilde ifade etmiştir:

Burada mezun olup da yurtdışına giden, Fransa’da Liszt konservatuvarında okuyan öğrencimiz de var, İstanbul Üniversitesi konservatuvarında okuyan da var, GSF’ de okuyan da var. Bu biraz öğrencinin müzik geçmişi ile alakalı olduğu kadar çalışmasıyla da bağlantılı. Çok çalışın öğrenci bunu sağlıyor (Kişisel Görüşme, 20.10.2013).

Sonuç olarak öğretim programının uygulanabilir olması için öğrencinin hazır bulunuşluk düzeylerinin tespiti ve bu doğrultuda uygulanan eğitim metotlarının önemi eğitmen görüşlerinde vurgulanmıştır.

2.6. Kültürel Doku

Kültür, bir toplumun kimliğini oluşturan değerler bütünü olarak, o toplumun yaşamının bütün alanlarında yer almaktadır. Müzik de kültürün en önemli alt kavramlarından biri olarak, ait olduğu kültür ile derinlemesine bir etkileşim ve ilişki içindedir. Müziğin, kültür ile ilişkisi göz önüne alındığında, Bugün ülke çapında mesleki müzik eğitimi kurumlarında eğitimi verilen Klasik Batı Müziği kültürünün ülke çapında yeterince yaygın olmadığı ve ülkenin kültürel müziğinin de Atatürk’ün müzik inkılabı doğrultusunda yeterince ve uygun şekilde eğitim sistemimiz içine dahil edilemediği görülmektedir. Türkiye’de Klasik Batı Müziği’nin müzik eğitim sistemimizde uygulanması sürecinde yaşanan sorunlar, bu müziğin propagandasının yeterince yapılamamasından, bu müzik türünün gerektirdiği etkinliğin okullarda sağlanamamasından ve bu eğitime yeterince erken başlanmamasından kaynaklanmaktadır. Gedikli de ülkemizde müzik eğitiminin sorunlarının çözülmesine yönelik olarak; müziğe daha erken yaşta yönelme gerekliliği, müzik eğitiminin bilimsel tabanının sağlanması, kendi müziğimizden yola çıkılan ve yeniden

yapılandırılmış bir müzik eğitim programı, ulusal müzik dağarcığı oluşturulması, müzik eğitim programlarında çok yönlülük ve bilimsellik gibi konulara değinmektedir (Gedikli, 1999:20). Müzik eğitimi programlarının, kültürümüz ile bütünleşmiş şekilde uluslararası standartlarda güncellenip yenilenememesi bütün klasik batı müziği eğitiminde dolayısıyla flüt eğitiminde de sorun olarak ortaya çıkmakta öğrencilerin müziksel gelişimini doğrudan olumsuz etkilemektedir.

Afşın Öner konuyla ilgili görüşlerini şöyle dile getirmiştir: "Hayatla ve kültürel toplumsal ve ekonomik yapıyla doğru orantılı bir müzik eğitim sistemimiz yok. Mevcut sistemimizi daha çok hayalperest ve kalıp olarak alınıp uygulamaya koyulmuş bir sistem olarak görüyorum" (Kişisel Görüşme, 16 Ağustos 2013). Ülkemizdeki mevcut müzik eğitimi altyapısının müzik eğitiminin özellikleri ve amaçlarına uygun olarak yapılandırılmadığını ifade eden Öner, ithal öğretim programlarının da mevcut halleriyle ülkemiz müzik eğitiminde kullanılmaya uygun olduğunu düşünmediğini ifade etmiştir(Kişisel Görüşme, 16 Ağustos 2013).

Eğitim programlarının tasarlanması ve geliştirilmesi sürecinde, bireylerin günümüz bilgi toplumunun ve küreselleşmenin gerektirdiği temel bilgi, beceri ve yeterliklere sahip olmasını sağlayacak niteliklerin yanı sıra, toplumun sosyal ve kültürel değerlerini benimseme ve geliştirme, insan haklarına ve farklılıklara saygı duyma, hoşgörü, empati, işbirliği, yardımlaşma vb. gibi anlayış ve değerler de dikkate alınmalıdır (Özdemir,2011:85).

Öner, Batı kültürüne ait bir müzik ve çalgının eğitiminin, sorunlarını da beraberinde getirdiğini ancak, çalgıyı etkili ton ve teknikle çalmanın da Türk öğrenciler için imkânsız olmadığını düşündüğünü ve sorunun büyük kısmının ton ve teknikte değil, repertuar ve müzik stillerinde başladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin kendi kültürüne ait olmayan bir müzik stilini anlayıp yorumlamasının ancak erken eğitimle çözülebileceğini belirtmiştir (Kişisel Görüşme,16 Ağustos 2013)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmada Güzel Sanatlar Liseleri Flüt bölümü öğrencilerinin müzikal gelişimini etkileyen faktörler konusu incelenmiş ve sonuç olarak bu kurumlarda çalışmakta olan öğretmenlerin görüşleri ışığında bu faktörler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

a) Flüt Öğretim Programının uygulanabilirliği

Güzel Sanatlar Liseleri öğretim programı ders içeriği kapsamlı, teknik becerileri geliştiren, repertuar açısından zengin, geleneksel müziklere ve makam bilgilerine değinen bir program olup, çok yoğun ve bir Güzel Sanatlar Lisesi öğrencisinin çalmasının zor olduğu ileri teknikleri içermektedir. Öğitmenler bu programın birebir uygulanamadığını, bu nedenle kendi programlarını oluşturarak yol aldıklarını ifade etmektedirler.

Çalışmaya katılan eğitimciler Milli Eğitim Bakanlığı'nın zorunlu tuttuğu Güzel Sanatlar Lisesi flüt Öğretim Programının uygulanabilirlik açısından Güzel Sanatlar Lisesi flüt öğrencilerini geliştirme ve flüte hakim olabilme konusunda yeterli verimlilikte olmadığı görüşünde birleşmektedirler. Bu çalışmada değerlendirilen Güzel Sanatlar Fakültelerinin 1. Sınıf flüt öğretim programlarına bakıldığında Güzel Sanatlar Liselerinin 9.sınıf flüt öğretim programına paralel olduğu görülmektedir. Bu ise Güzel Sanatlar Lisesi flüt bölümünden mezun olan öğrencilerin lise öğretim programını tamamlayamamış ve hedeflenen düzeye erişememiş olduklarını ve üniversite eğitimlerine güzel sanatlar liselerinin 9 uncu sınıfı düzeyinde başladıklarını göstermektedir.

Programın uygulanabilirliğini sınırlayan unsurların başında ders saatlerinin yetersizliği gelmektedir. Güzel Sanatlar Lisesi Flüt Öğretim Programı'nda ana dal dersinin haftada bir saat olduğu görülmektedir. Verilere göre görüşme yapılan eğitimcilerin her biri haftalık ders saatinin, programın istenilen düzeyde gerçekleşmesi

için yeterli olmadığını düşünmektedir. Görüşme yapılan Güzel Sanatlar Lisesi eğitimcilerinden iki tanesinin ise tek flüt eğitmeni olmalarından kaynaklı, bir ders saatini öğrencilere bölüştürerek, toplu ders yaptıklarını belirtmeleri bu konudaki sorunu açıkça göstermektedir. Bu nedenle öğretmenler; planlanan kazanımları denetlemekte, eksik ya da hatalı davranışları düzeltip değiştirmekte, yeni davranış ve kazanımları öğretmekte ayrıca mevcut programı uygulamakta yetersiz kalabilmekte ve böylece Güzel Sanatlar Lisesi flüt öğretim programı, çalgı eğitiminin olmazsa olmazı olan birebir eğitiminin sağlanamaması nedeniyle uygulanabilirliği olmayan bir program haline gelmektedir.

Güzel Sanatlar Lisesi eğitimcilerinin belirttiği bu durumun Güzel Sanatlar Fakülteleri için geçerli olmadığı ve ders saatlerinin bu fakültelerde öğrencilerin gelişimi için yeterli olduğu öğretim üyeleri ve elemanlarınca vurgulanmıştır.

b) Öğrencilerin hazır bulunmuşluk düzeyinin tespiti ve buna yönelik program geliştirilememesi

Bireyleri değiştirme, biçimlendirme ve geliştirme özelliğine sahip olan müzik eğitimi, ne kadar erken yaşta verilirse kişideki yetkinlik seviyesi o kadar artmaktadır. Müzik alanını meslek olarak seçen bir birey bu altyapıyı mümkün olduğu kadar erken yaşta sağlanmalıdır. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuca göre GSL Flüt öğrencilerinin, Liseden önce bir hazır bulunmuşluk düzeyine erişemedikleri ve eğitim niteliğini olumsuz yönde etkileyen faktörlerden dolayı Batı müziğini ve çalgılarını benimseyemedikleri görülmektedir.

c) Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri arasındaki iletişim ve işbirliğinin sağlanamaması

Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci yetiştiren, onların altyapısını oluşturan Güzel sanatlar liseleri ile Güzel sanatlar fakülteleri arasındaki iletişimsizlik bu kurumlarda verilen flüt eğitiminin devamlılığı açısından sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Belirlenen bu sorunların giderilmesi için eğitimcilerin iletişimlerini geliştirmeleri, ortak etkinlikler gerçekleştirmeleri, konferans, panel ve çalıştaylarda birarada bulunmaları, sorunlarını tespit ederek çözüm üretmelerinin gerekli olduğu Güzel Sanatlar Liseleri ile Güzel Sanatlar Fakültelerinin iletişimlerinin geliştirilmesi, öğretim programlarının düzenlenerek geniş katılımlı bilimsel toplantılarda tartışılması,

dünya örneklerinin de araştırılması sonucunda yeniden hazırlanması, programların uygulanabilirliğine, ülkemiz kültürel yapısına uygunluğuna, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olmasına özellikle önem verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

d) Eğitimcilerin Mesleki Donanımı

Eğitimci donanımı her alan ve her aşamadaki eğitimde olduğu gibi çalgı eğitimi süresince de çok önemlidir. Nitelikli öğretmen, eğitimin kalitesini belirleyen en büyük faktörlerden birisidir. (Çilden, 2003:298); Çalgı çalmayla ilgili temel müzikal davranışları ve doğru tekniği öğrenciye kazandıracak, bu temel davranışların geliştirilip, etkili çalgı çalmaya dönüştürülmesini sağlayacak olan çalgı öğretmenin, çalgı hakimiyetini çok iyi bilmesi, uygulamasının yanı sıra iyi bir öğretmenlik formasyonu almış olması da gerekmektedir. (aktaran Ayhan, 2012:173).

Öğretmen, öğrencinin önceden belirlenmiş olan hedef davranışlara ulaşma durumlarını istikrarlı bir şekilde takip edebilecek düzeyde olmalıdır. İyi bir eğitimci, eğitim programını öğrenciler arasındaki bireysel öğrenim farklılıklarını göz önünde bulundurarak, öğrenciye göre düzenlemelidir. Bireysel olarak yürütülmekte olan çalgı eğitimi derslerinde her öğrencinin müziksel zekası, algılaması, fiziksel yeterlikleri, çalışma disiplinleri ve çalgıyla ilgili tutumlarının farklı olmasından dolayı öğretim planının bireysel bir yaklaşımla hazırlanması büyük önem arz etmektedir (Çilden, 2003:300). Öğretim programının yeterli derecede uygulanabilmesi öğretmenin yeterliliğine de bağlıdır. Yapılan bu çalışmada Güzel sanatlar liseleri öğretim programının, konservatuvar programlarıyla hemen hemen aynı içeriğe sahip olduğu ve dolayısıyla eğitim hedefleri ile Güzel Sanatlar Lisesi Flüt öğretmenlerinin eğitim geçmişi arasında çelişki olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu öğretim programının uygulanabilmesi için öğretmenin çalgısını en üst düzeyde öğretebilme becerisine sahip olması, çalgısını iyi düzeyde çalabilmesi ve deneyimli olması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akkol, M. L. (2008). *Türkiye’de Modernleşme Sürecinde Müzik*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Arslan, F.(2009). “Erken Cumhuriyet Dönemi Türk Musikisi Siyaseti’nde Necip Asım”. *Doğu Dil, Edebiyat, Tarih, Sanat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 3,35-57
- Aksoy, B.(2015). Osmanlı-Türk Musikisi Tarihinin Yazılması/Yazılmaması Üstüne Ön Notlar 1. http://www.musikidergisi.com/haber-4282-osmanliturk_musikisi_tarihinin_yazilmasiyazilamamasi_ustune_on_notlar..._bulent_aksoy.html(Erişim tarihi:Ekim 2015)
- Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Kuruluş Belgeseli - 16 Ekim 1989. <https://www.youtube.com/watch?v=u51L8UVj6ZU> (Erişim tarihi: Nisan 2014)
- Ata, Y. (2007) *Güzel Sanatlar Fakültelerinde Uygulanan Piyano Eğitiminin İncelenmesi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri.
- Ayaydın, A. (2011). Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinde karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Öğretmenlerin Görüşleri. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
- Ayhan, A. (2012), “Sosyal Ağların Kuşattığı Bir Dünyada Çalgı Eğitiminde Eğitsel Videonun Kullanımının Önemi”. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5 (8), 171-178

- Baydar, K. (2010). “Bach ve Buffardin’in İstanbul Buluşmasına Türk Müzik Tarihi Bağlamında Bakış”. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 2,43-52
- Beşiroğlu, Ş. (1993) *III. Selim Devri'nin Müzik ve Müzisyenler Açısından İncelenmesi*, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Berker, E. (1985). “Türk Musikisinde Dönemler”, *Erdem*, 1,147-168
- Bilgin, Y.(2005) *Türkiye'deki Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Dersi Programlarının Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Flüt Programı ile Devamlılık Bakımından İncelenmesi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara
- Croswell, John, W., (2013), *Nitel Araştırma Yöntemleri*, (Çev. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir), Ankara: Siyasal Yayıncılık
- Çavdaroğlu, Z. (2008). *Ziya Gökalp ve Türk Musikisi*. *Musiki Dergisi* <http://www.musikidergisi.net/?p=739>
- Çilden, Şeyda (2003). “Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunları”. (*Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya.)297-302
- Çimen, G.(2004). “Musiki Muallim Mektebi’nden Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi”. (*1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi*, 7-10 Nisan 2004,SDÜ, Isparta.)
- Durğun, S. (2006, Aralık). “Örgüt Kültürü ve Örgütsel İletişim”. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim fakültesi Dergisi*, III(II), 112-132.
- Fidan, Nurettin (1986). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*, Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Gazimihal, R. Mahmut (1955). *Türk Askeri Muzikaları Tarihi*. İstanbul.
- Gedikli, N. (1999). *Ülkemizdeki Etki ve Sonuçlarıyla Uluslararası Sanat Müziği*, Ege Üniversitesi Basım Evi, İzmir.

- Gökalp, Ziya (2015). *Türk'çülüğün Esasları* (5. Baskı). Ankara: İnkılap Yayınevi
- Karal, Enver Ziya (1988). *Osmanlı Tarihi* (5. Cilt). Ankara: TTK Yayınları
- Karamahmutoğlu, G. (1999)*Tanzimat Dönemi"nde Müzik-Dönem Padişahları Ve Müzik Anlayışları*, Osmanlı Cilt IX., Ankara, Yeni Türkiye Yayınları
- Kökdemir, D. ve K. Demirutku. (2000). *Akademik Yazım Kuralları Kitapçığı*. Ankara: Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Kurtaslan, Hazan (2004). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Çalgı (yan flüt) Müfredat Programında Belirtilen Dil Teknikleri Öğretiminin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- Okumuş, E. (2005). "III. Selim Dönemi Yenileşme Çabaları". *Kamu Hukuku Arşivi Dergisi*, Mart Sayısı, 20-24.
- Özmenteş, S. (2005), "Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi". *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (9), 89-95.
- Özdemir, S. (2011). " Toplumsal Değişme ve Küreselleşme Bağlamında Eğitim ve Eğitim Programları: Kavramsal Bir Çözümleme". *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 85.
- Özdemir, G Ve Yıldız, G, (2010). "Genel Gelişim Sürecinde Müziksel Gelişim". *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 77.
- Öztürk, Okan Murat (2014). "İdeolojik ve Siyasal Bir Proje Olarak Musiki Muallim Mektebi". (*Kuruluşunun 90. Yılında Musiki Muallim Mektebi: Cumhuriyetin Müzik Serüveni 90. Yıl Kongresi*, 5-8 Kasım 2014, AKÜ, Afyonkarahisar, Türkiye.) 1-17
- Önertürk, C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/amader/article/view/5000134320/5000123135> (Erişim Tarihi:28.04.2015)

- Sarı, G. (2014). “19. Yüzyıl Batılılaşma Hareketlerinin Osmanlı-Türk Müziği’ne Yansımaları”. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18,31-49.
- Saylan, N. (1995). *Eğitimde program tasarısı: temeller, prensipler, kriterler*. Balıkesir: İnce Ofset Rast Müzikoloji Dergisi
- Türk Eğitim Derneği. (2009). Öğretmen yeterlikleri - Özet Rapor. (1. baskı). Ankara: Adım Okan Matbaacılık Basım Yayın.
- Toker, H ve Özden, H, (2013) . “Osmanlı Devletinde Müzik Eğitimi Veren Önemli Kurumlar”. *Rast Müzikoloji Dergisi*, 1, 107-128.
- Uçan, Ali (1996). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları
- Uçan, A. (1994). “*Müzik Eğitimi*”. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları
- Uslu, M. (2013). “Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi(Keman)Ders Programlarının Yürütülmesine Yönelik Eğitimci Görüşlerinin Değerlendirilmesi”. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 47-57.
- Yener, S (2009). “Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Müfredat Programlarının Karşılaştırmalı Analizi”.
- Yıldırım, A. Ve H. Şimşek. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.

EKLER

Ek 1. Görüşme Soruları

- 1-Eğitim durumunuzu belirtir misiniz?
- 2-Kaç Yıldır Flüt eğitimi vermektedir?
- 3-Takip ettiğiniz öğretim programıyla ilgili bilgi verebilir misiniz?
- 4- Okulunuzun kuruluş amaçlarıyla, mevcut eğitim durumu arasındaki tutarlılığı değerlendirir misiniz?
- 5- Öğrencilerinizin aldıkları eğitim sonucunda kazandıkları çalışma ve teknik alışkanlıklar nelerdir? Değerlendirir misiniz?
- 6- Öğrencilerinizin flüt hakkındaki kültürel bilgilerini (flütün tarihi, gelişimi, ünlü flütçüler vb.) yeterli buluyor musunuz?
- 7- Okulunuzda uygulanan Flüt ders saatleri dersin hedeflerini gerçekleştirmek açısından yeterli midir? Değilse sizce kaç saat olmalıdır?
- 8- Güzel Sanatlar Lisesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi flüt öğretim programlarının birbirini tamamlaması ve hedeflerine daha uygun hale gelebilmesi için önerileriniz nelerdir?
- 9-Müzik dışında başka sanat alanlarıyla da ilgileniyor musunuz? İlgileniyorsanız hangileri ile ve neden ilgilendiğinizi açıklayabilir misiniz?
- 10- Güzel Sanatlar Liseleriyle/Güzel Sanatlar Fakülteleriyle iletişiminiz ne seviyede? Bir aktivitede bir araya gelmeyi düşünür müsünüz?
- 11- Eğitim sistemimiz hakkında ne düşünüyorsunuz? Pedagojik yaklaşımınızla ilgili bilgi verebilir misiniz?

EK.2.

ÖĞRENME ALANLARI, ÜNİTELER VE SÜRELERİ

9. SINIF

Öğrenme Alanları	Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/ Ders Saati	Oran (%)
FLÜT ÇALMANIN TEMELLERİ	Flütün Tarihiçesi, Yapısı ve Bakımı	8	2	5,5
	Flüt Çalmada Temel Teknikler	22	6	16,7
FLÜT ÖĞRETİMİNDE DİZİLER	Değiştirici İşaret Almayan Majör, Minör ve Makamsal Diziler	9	2	5,5
	Tek Diyez ve Tek Bemol Alan Majör, Minör ve Makamsal Diziler	13	2	5,5
	İki Diyez ve İki Bemol Alan Majör, Minör ve Makamsal Diziler	13	2	5,5
	Makamsal Diziler	7	2	5,5
HIZ, GÜRLÜK, MÜZİKAL İFADE VE SÜSLEME TERİM VE İŞARETLERİ	Hız Terimleri ve Çeşitleri	18	1	2,8
	Gürlük Terim ve İşaretleri	5	1	2,8
	İfade Terimleri	2	1	2,8
	Süslemeler	4	1	2,8
FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER	Flüt Müziğinde Barok Dönem	4	3	8,4
	Flüt Müziğinde Klasik Dönem	4	3	8,4
	Flüt Müziğinde Romantik Dönem	4	3	8,4
	Flüt Müziğinde Çağdaş Dönem	4	3	8,4
FLÜTTE UYGULAMA, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI	Solo Uygulama, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	5	2	5,5
	Eşlikli Uygulama, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	6	2	5,5
Toplam		128	36	100

Ek 3.

		<h1>ERCIYES ÜNİVERSİTESİ</h1> <h2>GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ</h2> <h3>MÜZİK ANASANAT DALI</h3>									
I. GENEL BİLGİLER											
Dersin Kodu ve Adı:	Müz 113.9 Bireysel Çalgı 1 (Flüt)	DERS KREDİSİ: 2 ECTS KREDİSİ:4									
Dönemi:											
Bölümü:	Müzik Bölümü										
Öğretim Elemanı:	Okt. Afşın Öner										
Fakülte İletişim Adresi:											
Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, Kayseri, 38039, TÜRKİYE.											
Tel: + 90 352 4374901/34156 e-mail: afsin_o@yahoo.com											
II. DERS İLE İLGİLİ BİLGİLER											
DERSİN TANIMI: Flüt'ün insanlık ve müzik tarihindeki yerini öğrenebilme. Flüt'ün sahip olduğu teknik özelliklerini, dönemsel özelliklerini ve gelişimini öğrenebilme.											
DERS TİPİ ve SEVİYESİ:											
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%;">Zorunlu: Evet</td> <td style="width: 33%;">Seçmeli:</td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> <tr> <td>Esas: Evet</td> <td>İlgili:</td> <td>Yan Dal:</td> </tr> <tr> <td>Başlangıç: Evet</td> <td>Orta :</td> <td>İleri : Uzmanlık:</td> </tr> </table>			Zorunlu: Evet	Seçmeli:		Esas: Evet	İlgili:	Yan Dal:	Başlangıç: Evet	Orta :	İleri : Uzmanlık:
Zorunlu: Evet	Seçmeli:										
Esas: Evet	İlgili:	Yan Dal:									
Başlangıç: Evet	Orta :	İleri : Uzmanlık:									
DERSİN İÇERİĞİ : Bu ders flüt eğitimi ve öğretimini, Flüt'ün insanlık ve müzik tarihi içindeki yerini, değişim ve gelişimini, icra tekniklerini, Flüt için bestelenmiş eserleri, etüdleri ve teknik çalışmaları, bu eserlerin içerdiği teknikleri, dünya çapındaki flüt sanatçılarının tekniklerini ve yorumlarını, Flüt repertuarını içerdikleri teknik çalışmalar ve seviyeler doğrultusunda öğrenme ve öğretmeyi içermektedir.											
DERSİN YÖNTEMİ: Müzik ve flüt ile ilgili teorik anlatım ve uygulama											
GEREKLİ VE ÖNGÖRÜLEN MATERYALLER: : Flüt, nota ve etüt kitapları, ses kayıtları.											
ÖLÇÜT, DEĞERLENDİRME VE KRİTERLER:											
Vize: Uygulamalı = Tam Puan (100)											
Final: Uygulamalı = Tam Puan (100)											
Devam: Derse %80 devam zorunluluğu uygulanır. Özürsüz dört hafta devamsızlık notu düşürür.											
Derse Katılım Yolları: Derslerde sorulara cevap, uygulamalı bölümlere katılım, derslerde aktarılan konuların not tutulması ve sınıf içinde uygulanan kuralların yerine getirilmesi											
Konular: Flüt'ün insanlık ve müzik tarihindeki yeri. Etüd Temel nefes ve üfleme teknikleri.											
Ölçümlemede Dikkate Alınacak Oranlar											
%100 Verilen bilgilerin ve uygulamaların üst düzeyde gerçekleştirilmesi											
%90 Tüm istenilenleri tam olarak yerine getirme											
%80 İstenilenlerin çoğunluğunu yerine getirme											
%60 İstenilenlerin bir kısmını yerine getirme											
%0 İstenilenleri yerine getirmeme											

Ölçütler	Alınan Puan
1. Devam, Katılım, Davranış (Kanaat)	5
2. Ses kalitesi	15
3. Entonasyon	25
4. Eserlerin doğru çalınışı	20
5. Yorum	10
6. Nüans	10
7. Teknik özellik. Tempo.	15

GENEL TOPLAM	100
<u>YARARLANILACAK KAYNAKLAR:</u> Daily Exercises (Marcel Moyse, Exercices Journaliers (Henri Altes), Method for flute (Henri Altes), 24 Short Studies (J.Andersen), Scales and Arpeges (Giuseppe Gariboldi), Technic Etudes (Ernesto Kohler) N.53, 54, 55, Sonatas for flute (F.J.Haydn), Sonatas for Flute (J.M.Leclair), Annie's Song (James Galway), Methode Complete de Flute (Taffanel&Gaubert), The Beginner Flutist (Marcel Moyse)	
<u>HAFTALIK OLARAK DERSTE İSLENECEK KONULAR:</u>	
Hafta-Konu:	
I.Hafta: Tanışma, dersin içeriği ve çalışma alışkanlıkları hakkında genel açıklamalar.	
II.Hafta: Flütün yapısı, duruş ve tutuş.	
III.Hafta : Diyafram nefesi teknikleri ve nefesi tasarruflu kullanabilme, ağız boşluğunun şekli ve kullanımı.	
IV.Hafta : Ağızlık parçası ile doğru dudak pozisyonu ve nefes tekniği kullanarak ses elde edip ağızlıkta hakimiyet elde etme çalışmaları.	
V.Hafta : Flütün diğer parçalarını takarak ağızlıkta öğrenilmesi nefes ve ağız-dudak tekniğinin 2. oktav si sesinde korunarak temiz, parlak ve gür ses elde edilmesi.	
VI.Hafta : 2. oktav si sesinden itibaren pest seslere doğru kromatik ses alıştırmaları, détaché tekniği, bu seslerde; tutuş, ağız yapısı, sesin temizliği, parlaklığı vücudun rahatlığı gibi kavramları sürekli düşünerek kontrol altına alma.	
VII.Hafta : Legato tekniği, notaların başlangıç ve bitişlerinde ton ve entonasyon hakimiyeti, öğrenilen sesleri içeren aralık çalışmaları ve etüdü, öğrenilen tekniklerin bu etüd ve çalışmalarda kullanımının gözlemlenmesi.	
VIII.Hafta : Çalışılan etüd ve egzersizler öğrenilen tekniklerin kullanımı ile beraber değerlendirilecektir.	
IX.Hafta: Diyafram ile kısa ses çalışmaları, değişik tartım kalıplarını çalmaya yönelik teknik çalışmalar, ve öğrenilen teknikleri içeren melodik etüd.	
X. Hafta: 1. oktav seslerin parlak ve daha kaliteli çalınabilmesi için çalışmalar, Do majör gamı 2 oktav, bir sonat bölümü ya da küçük parça.	
XI.Hafta: Do majör gamının 2 oktav dilli ve bağlı çalınması, çalınacak eser içindeki teknikleri doğru yapabilme, deşifre ve çalışma teknikleri, parmak hareketinin zayıf olduğu bölümleri detaylı çalışma.	
XII.Hafta: teknik egzersizler, melodik etüd ve eserin bütünlük içinde ve içerdiği teknikler ile çalınması, gamın duraksız ve bağları koparmadan çalınması, eser ve etüd içindeki nefes yerlerinin doğru olarak tesbit edilip çalınması.	
XIII.Hafta. Final eserlerinin baştan sona duraksız ve tüm teknikleri ile çalınması, sınav performansına yönelik hazırlıklar .	
XIV.Hafta: Final eserlerinin müzikal ve teknik yönleri ile uygulamalı olarak değerlendirilmesi.	
Ekstra Bilgi:	

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı: Ümran Ezgi GÜLEKEN

Uyruğu: Türkiye (TC)

Doğum Tarihi ve Yeri: 28.10.1986, Ankara

Tel: (531) 217 05 03

E-mail: esgi_glkn@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Erciyes Üniversitesi GSE	...
Lisans	Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı	2007
Lise	Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı	2003

YABANCI DİL

İngilizce